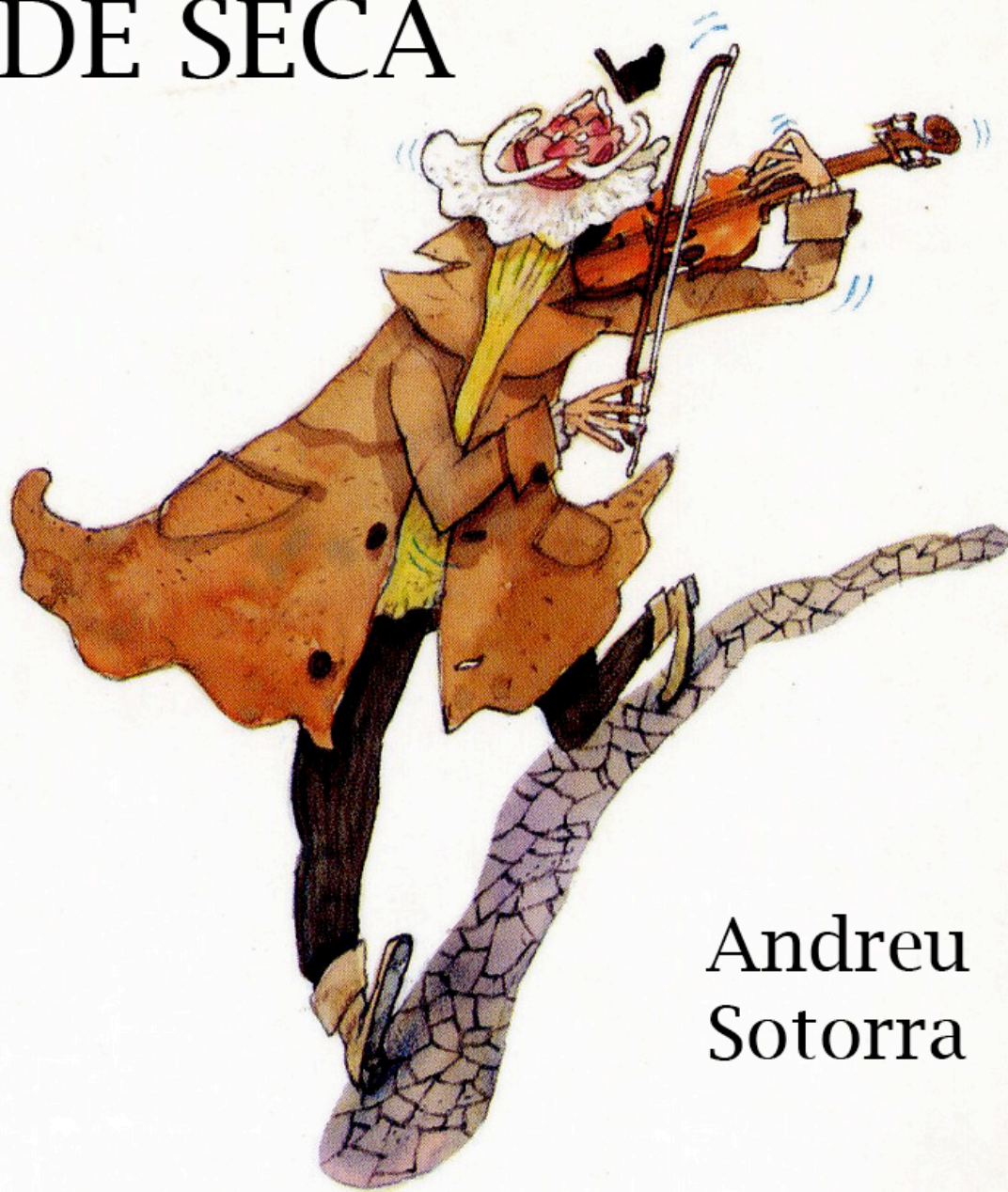

EL VIOLINISTA DE SECÀ

Andreu
Sotorra

El violinista de secà

Pasompé viu un seguit d'aventures des que decideix abandonar el seu poble per trobar l'aigua que ha desaparegut de la seva terra. Perquè sense l'aigua, tan necessària per viure, els sons i la música han desaparegut també del món de Pasompé. En un viatge ple de fantasia, el personatge d'aquesta novel·la es veu embolicat, entre altres afers, amb una expedició marítima, un congrés de científics que el confonen amb un saurí, un robatori del seu violí i una investigació policíaca, que el porten fins al fons de mons nous que Pasompé desconeixia fins que acaba descobrint el secret del so del seu violí.

Lectura recomanada a partir de 10 anys.

Andreu Sotorra va néixer a Reus el 1950. Actualment resideix i treballa a Barcelona. Ha publicat més de vint-i-cinc llibres en llengua catalana —la majoria de novel·la breu i contes—, alguns en constant reedició, tots escrits al Refugi La Vinyeta, de Duesaigües (Baix Camp). Ha obtingut una trentena de premis literaris de narrativa curta, contes i novel·la (El Vaixell de Vapor, Edebé, Joaquim Ruyra, Lola Anglada, Marià Vayreda, Arts i Lletres Andorra, Salvador Espriu, Caixa de Girona, Ciutat de Mollerussa, Cavall Fort, Recull...) i també el premi Trajectòria pel conjunt de la seva obra com a crític literari. Ha estat traduït a l'italià, l'espanyol, el gallec i l'euskera. Els seus llibres publicats en suport paper formen part del catàleg de la majoria d'editorials catalanes (Alfaguara, Columna, Cruïlla, Edebé, Empúries, La Galera, Grup62, El Pirata...) És pioner en la publicació en català de novel·les en suport digital a Internet i la majoria dels seus llibres estan reeditats en suport *e-book*. Ha treballat a l'ensenyament i en la gestió cultural i ha estat secretari general de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana. És periodista cultural de premsa escrita i ràdio, especialitzat en les àrees de crítica teatral i literària. A més, participa com a autor en col·loquis amb grups de lectors d'escoles de primària, instituts de secundària, centres d'adults i biblioteques públiques en la xarxa de programes de foment de la lectura.

Web de l'autor: <http://www.andreusotorra.com>

EL VIOLINISTA DE SECÀ

Andreu Sotorra

Il·lustració de Pep Montserrat

Primera edició (paper): març 1993

Segona edició (paper): març 1996

Tercera edició (paper) traducció italià: gener 2002

Quarta edició (digital): juny 2014

(Primera i segona edició en suport paper dins de la col·lecció Grumets, sèrie Verda, num. 12, Editorial La Galera, Barcelona, 1993-2013. Tercera edició en suport paper, traducció italià (*Il violinista siccità*), dins la col·lecció Il Trenino Verde, Editorial Condaghes, Càller, Sardenya, Itàlia, 2002.)

ISBN paper: 978-84-246-8112-6 (1993)

DL paper: B. 6526-1993

© 1993 Andreu Sotorra (pel text)

© 1993 Pep Montserrat (per la il·lustració)

Edició digital: Escac Gabinet de Comunicació

Apartat de correus 32036

08080 Barcelona

Prohibida qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública i transformació d'aquesta obra, llevat de les excepcions previstes a la Llei, sense l'autorització dels titulars de la propietat intel·lectual. La infracció dels drets de difusió de l'obra pot ser constitutiva de delictes contra la propietat intel·lectual (art. 270 i s. del Codi Penal). El Centre Espanyol de Drets Reprogràfics (CEDRO) vetlla perquè es respectin aquests drets.

TAULA

1. Pasompé viu a Buguidedal, 8
2. El bladar de Mohamed Scurat, 13
3. Molt de gust de coneixe'l, senyor Saurí, 21
4. La primera prova amb l'arquet, 28
5. El camp de fites de colors, 33
6. L'Stradivàrius i el portaequipatges, 41
7. El malson de Pasompé, 48
8. El camí de les hurís, 54
9. El paradís dels violins, 61
10. El dipòsit dels bancs de gel, 70
11. El vaixell Artikahurí, 75
12. L'almirall Pasompé, 82
13. Els invents de Pasompé, 91

14. Icebergs a propulsió, 96
15. Catifes voladores i tendals, 102
16. La festa del singlot, 108
17. El dia que Pasompé va perdre l'arquet, 114
18. La visita al Mercat de les Puges, 121
19. Un Stradivàrius en venda, 127
20. Una telefonada molt mafiosa, 134
21. El quadre de Marc Chagall, 139
22. Un rescat milionari, 146
23. El fals detectiu Malahmen Sinoiafon, 154
24. Pasompé aprèn melodies dolces, 160
25. Un concert a la plaça de Buguidedal, 169

1

PASOMPÉ VIU A BUGUIDEDAL

HI HAVIA UNA VEGADA un vell violinista conegut amb el nom de Pasompé que havia nascut a Buguidedal, un poblet molt llunyà, al capdamunt d'un turó, on els ocells no hi podien arribar perquè havien de volar a tocar dels núvols i els seus cants i refilets no arribaven a les cases dels buguidedalencs, que només sentien de tant en tant el bramar dels motors dels Boeings que creuaven el tros de cel.

Com que el poble era tan alt, l'aigua de la pluja no tenia temps d'estar-s'hi quan queia i se n'anava de seguida avall fins a les glaceres, els rius, els llacs, les deus subterrànies i les fonts, on els ocells escoltaven la música dels rierols

entre les roques i aprenien a piular i cantar per quan arribés l'hivern i se n'anessin pel món volant amb els seus estols.

Prou que Pasompé, el vell violinista de Buguidedal, provava d'aprofitar les cordes del seu instrument fent lliscar l'arquet per veure si sortia algun refilet com el que deien que feien els ocells petits que vivien allà baix. Però, per molt que s'hi esforçava, i ni que assagés cada dia, quan tothom feia la migdiada després de dinar, assegut al repeu d'una font sempre seca amb l'escultura del déu Neptú, que hi havia a la plaça del poble, fins i tot fent el joc del balancí amb l'arquet, no aconseguia que sortís ni una nota melodiosa que li donés senyals que el violí era viu.

Després de molts anys de veure'l omplir les tardes amb l'instrument entre cap i coll, els buguidedalencs van acabar per pensar que el vell músic havia inventat una nova manera d'amansir les feres encara que no hagués

aconseguit mai de fer sentir un trist nyigo-nyigo que segurament hauria estat celebrat per tothom amb alegrois i aplaudiments ni que fessin veure que païen el dinar a casa seva amb les persianes abaixades del tot per poder espiar millor, des de darrera les làmines fosques, les trifulgues del músic a qui tothom anomenava, de fet, el violinista de secà.

Pasompé, el violinista de secà, doncs, tip de no poder demostrar tot el que podia fer amb el seu antic Stradivàrius, va hissar veles i se'n va anar un bon dia carena avall, pel camí del poble, amb el violí penjat a l'espatlla i amb l'arquet alçat com un sabre.

Va recórrer camins i caminois. Va saltar carenes i cingles. Va travessar colls i foradades. Va saltar marges i feixes. I va pensar en el vell Stradivàrius que li havia deixat el seu pare de record, una herència que de tota la vida havia anat passant del rebesavi al besavi, del besavi a l'avi, de l'avi al pare, i del pare a ell.

Pensa que pensaràs, Pasompé va recordar que l'avi li havia dit una vegada que el seu era un dels millors violins del món ni que ningú l'hagués pogut escoltar mai. Que l'artesà que el va crear al seu obrador, un prestigiós fabricant d'instruments de corda de Buguiona, un llogarret veí de Buguidedal, l'havia construït feia tres-cents anys per al tsar-reietó de la comarca de l'Alt Bugui, Nicolau II el Secardí, que des de molt petit es deia que el tocava molt bé, ni que no es tingués memòria d'haver-lo sentit mai ni en cap festa reial ni en cap celebració pública.

Pasompé, que acabava d'arribar a un camp ple de blat i amb un sol que brillava sobre les puntes de les espigues més madures, sabia també que uns anys més tard, la tsarina del reietó Nicolau, cansada de tan poca música, va regalar el violí al músic oficial de palau, que era un parent llunyà del primer rebesavi del violinista de secà de Buguidedal i que, quan va

morir de vell i avorrit de treure el llustre a l'arquet, l'hi havia deixat en herència universal.

—Hi ha herències que acaben pesant molt —
es va dir Pasompé. I es va asseure en una pedra plana, al costat mateix del camp de blat, per reposar una estona i per eixugar-se la suor de la caminada.

2

EL BLADAR DE MOHAMED SCURAT

CAPFICAT COM ESTAVA en els seus records, Pasompé, el violinista de secà, no es va adonar que per entre les carrerades del blat se li acostava un home més aviat baixetó, rodanxó i amb un cabell rinxolat i ros com les espigues daurades. Quan el va tenir al damunt, el qui devia ser el propietari de l'immens camp a punt de segar el va rebre amb cara de malhumor.

—Ei! ¿Què hi fas tu aquí?

—Hola! —va fer sorprès Pasompé.

—Hola... —va repetir l'home del camp, al mateix temps que es va fixar en el violí i l'arquet que transportava Pasompé—. ¿On vas amb aquest artefacte a coll?

—Em dic Pasompé, bon senyor.

—¿Pasompé? ¿Això no vol dir el qui hissa veles?

El violinista de secà no li va poder respondre perquè de fet només sabia que el seu nom, que ja havia estat el nom del rebesavi, el besavi, l'avi i també el pare, volia dir això, *pasompé*, i no s'havia preocupat de preguntar-ho mai al secretari del jutjat de Buguidedal, tot i que el tenia per un bon amic seu.

Per això li va respondre amb un gest d'espatlles que encara va indignar més el malhumor del camperol.

—¿Com que no ho saps? ¿I tampoc no saps d'on véns, potser?

—És clar que sí, senyor. Sóc de Buguidedal i he fet dies de camí per arribar a escoltar els ocells que refilen al costat dels rierols per poder ajudar el meu Stradivàrius a entendre's amb l'arquet i fer algun nyigo-nyigo per als buguidedalencs.

L'encarregat del camp de blat, que en realitat era Mohamed Scurat, un prestigiós agrònom especialitzat en els problemes de les terres més seques i que exercia de professor a la DCEB, Divisió de Ciències Ecològiques de la Buguinesco, es va pensar que el violinista de secà estava tocat del bolet i que amb la feina que tenia amb tant de blat, només li faltava un vell carrincló per acabar d'arrodonir el dia.

—Mira, Patopé...—li va dir, passant-se la mà pel front que li rajava de suor.

—Pasompé, senyor...

—Això, Pasompé. Aquí tinc molta feina. ¿Veus tot aquest bladar? ¿Veus totes aquestes

espigues madures? Doncs, les he de revisar una per una. He de comprovar que estiguin sanes. He d'extreure'n mostres de cadascun dels perímetres marcats i les he d'analitzar al laboratori mòbil de la DCEB, i ja és molt tard.

—Me'n faig càrrec, senyor —va dir Pasompé, que els anys no li havien fet perdre encara la bona educació—. Però, ¿em podríeu dir només on puc trobar un rierol amb ocells que refilin prop d'aquí?

—¿Un rierol? ¿On et penses que has arribat, Pasompé? ¿Que no ho veus que aquí tot és terra fosca? ¿I saps què fem amb els ocells? Els espantem amb...

—¿Els espanteu, senyor? —va exclamar Pasompé, desorientat.

L'agrònom Mohamed Scurat, que anava a dir que els feien fora amb espantaocells semblants a Pasompé, va canviar de to.

—Els conduïm cap a llocs més adequats per als seus refilets.

—Doncs, si sou tan amable, i ja que a mi no em ve d'un quart, ¿em podríeu dir cap on els orienteu i jo faré el mateix camí?

L'agrònom del camp de blat, convençut que no es trauria el violinista de secà del damunt, va acabar per donar-li una targeta de visita amb el seu nom.

—Aquest sóc jo, veus? Mo-ha-med S-cu-rat... Ja t'he dit que tenia molta feina, jo. Ja veus que fins i tot tinc targetes per repartir a la gent que trobo de tanta feina com tinc!

I es va interrompre perquè el telèfon portàtil li feia senyal de trucar. Pasompé no havia vist mai un aparell com aquell i, dissimulant la seva estranyesa, el va comparar amb el seu vell violí i se'l va mirar amb mala cara perquè, després de tants anys, encara no

havia après, com a mínim, a refilar com l'aparell de l'antena del senyor Scurat.

—Perdona, Pasompé... Em truquen... Digui!... Sí... Esclar que no... Doncs, l'envieu al camp de blat del cantó nord i que s'ho faci... ¿Com?... No, no, a migdia hem de ser amb les anàlisis a les oficines centrals de la Divisió i encara hem de revisar tres bladars més... Doncs, no bladem, vull dir no badem!

Pasompé va somriure d'admiració quan va veure que l'agrònom Mohamed Scurat parlava amb el seu petit Stradivàrius de l'antena, però no es va deixar corcar per l'enveja perquè estava segur que amb la targeta que li havia donat el senyor del camp de blat, se li obrien també les portes per fer parlar el seu envellit instrument.

—Ja ho veus, si en tinc de feina. Ja ho has sentit. Fins i tot aquí em truquen. No puc estar ni deu minuts fora. ¿Què et deia? Ah, sí, que amb aquesta targeta pots anar a veure un bon

amic meu, una mica lluny d'aquí, però hi arribaràs bé si t'afanyes.

Pasompé va seguir atentament les instruccions. ¿L'amic de Mohamed Scurat, que ja li semblava un senyor molt entès en violins, era el que orientava els ocells cap als rierols per refilar? De segur que sí! I això el va fer content perquè el llarg camí des de Buguidedal començava a valdre la pena.

—Mira, quan arribis on t'he dit, preguntes per Kabal Moldesed. Poca broma, eh! És un hidròleg importantíssim! És el cap de la Villette Regional de Ciència i Tecnologia de les comarques del Bugui. Li dius que m'has trobat a mi, i li ensenyes la meva targeta. Ja veuràs com li agradarà això dels ocells i dels refilets que tu busques!

Pasompé es va desar la targeta de Mohamed Scurat al butxacó de l'armilla i va agafar violí i

arquet mentre donava les gràcies a l'agrònom per l'amabilitat amb què l'havia orientat.

—I ara, adéu, Pasompé... No em puc quedar aquí ni un segon més!

—Us faré saber si l'Stradivàrius parla! —va dir ell amb els ulls plens d'il·lusió.

I va tornar a caminar camps de blat enllà pensant només en la sort que faria quan l'importantíssim Kabal Moldesed el rebés a la seva Villette Regional.

3

MOLT DE GUST DE CONEIXE'L, SENYOR SAURÍ

L'EMINENT HIDRÒLEG Kabal Moldesed estava prop d'una bóta de fusta quan Pasompé va arribar a la Vilette Regional de Ciència i Tecnologia, un enorme edifici blanc amb una gegantina bola cristal·lina al jardí. El violinista de secà hauria jurat que era ell perquè feia la mateixa cara que fan els qui tenen una responsabilitat molt gran i perquè s'assemblava a l'agrònom del camp de blat que li havia donat

la targeta de visita. Es va buscar el cartonet al fons del butxacó.

—Bon dia tingui, senyor Moldesed.

—Ah, bon dia. ¿Com saps que sóc el senyor Moldesed si no et tinc vist de res?

—M'envia el seu amic de la targeta, el senyor Mohamed Scurat, el del camp de blat.

—Ah, a veure...—es va mirar la targeta—. Caram, noi, si que gasten bon paper a la Divisió de Ciències Ecològiques... Scurat, l'agrònom, sí. Ja sé qui és. ¿I a tu què et passa que fas aquesta pinta de cansat?

—He caminat molt per arribar al camp de blat i ara fins aquí. I vaig a peu amb el meu Stradivàrius a coll.

—Això ja ho veig. ¿No deus ser pas un pòtol que va demanant caritat a canvi de fer tocar això?

A Pasompé no li va fer gaire gràcia que el senyor Kabal Moldesed anomés això l'Stradivàrius que tenia, però va pensar que a la seva oficina en devia veure molts cada dia i no li devia venir d'un per entretenir-se a anomenar-lo pel seu nom. Li va exposar de seguida el seu cas. Li va repetir tot allò dels rierols i els ocells i els refilets que havien de fer parlar el seu violí i va veure que el senyor Moldesed s'anava posant seriós i feia una cara de llàstima. Quan Pasompé va acabar de parlar, va saber per què.

—Ni una gota! —va mig cridar el cap de la Villette Regional.

Pasompé va mirar cap a la bóta de fusta que li indicava el senyor Moldesed.

—Mira, veus. Ni una gota. I així, des de fa dies i dies. ¿Com vols que hi hagi ocells que refiletin si no en tenim ni una gota? Fins i tot la gran bola cristal·lina ha emmudit i no podem

escoltar cap de les seves dolces melodies sobre les hores del temps!

—¿Ni una gota? —va repetir, ara desanimat, el violinista de secà de Buguidedal.

—Hauràs de continuar caminant i buscant. Jo espero una comissió d'especialistes que presideix l'enginyer Abdel Muyad i que es traslladaran fins aquí per estudiar el problema que tenim.

Pasompé va lamentar tan mala sort, però una vegada més la seva bona educació no li permetia deixar el senyor Moldesed tan entristit.

—Jo porto molts anys provant i encara no m'he desesperat. Potser aquesta comissió d'especialistes en sap un niu i...

—D'això no en dubtis. El mateix Abdel Muyad és el ministre de Regs i Energia Hidroelèctrica i el Secretari General de la Conferència de les Bugui Unides sobre el ram.

Pasompé va veure difícil que tot un ministre, amb aquell càrrec tan llarg, quan arribés amb la comissió, el pogués rebre per explicar-li el problema del seu Stradivàrius.

—¿Quina importància té el meu insignificant Stradivàrius —es va dir— al costat dels problemes del ministre Muyad?

I ja havia fet el primer pas per donar la mà i dir adéu al cap de la Vilette Regional, que tornava a estar abocat a la negror de la bóta buida, quan va sentir un bramul que s'acostava per la carretera principal i s'aixecava una nuvolada de pols que va alertar també Kabal Moldesed.

—Ah!... L'autobús de la comissió!... Ja arriben! —va cridar entusiasmada.

Pasompé va veure com el senyor Kabal Moldesed es posava a córrer en direcció a la portalada de la Vilette Regional on hi havia el pàrking per a visitants. Pensant que no hi

perdria res si coneixia personalitats tan importants, ell va fer el mateix i en un moment es va trobar envoltat d'un grup de personatges amb cara de tècnics que havien baixat de l'autocar i que saludaven un a un, alguns amb cara de pomes agres, el cap de la Villette Regional.

El violinista de secà estava badant amb el ritual de les salutacions que es dedicaven els que havien acabat d'arribar, algun de marejat i tot pels tombs de la carretera i els sotracs de l'autocar, quan va sentir que li tocaven l'esquena.

—Pst!... Molt de gust... Sóc Valentin Mamtevitx, director del Servei Hidrometeorològic del Programa Internacional de la Burguinesco...

—Ah... m'alegro de coneixe'l —va fer sorprès, Pasompé.

—I vostè, és clar —li va continuar dient Valentin Mamtevitx mentre donava un parell de copets afectuosos a l'arquet del violí de Pasompé— és el famós saurí i la seva vareta màgica que esperem!

No va tenir temps de dir que no. A més, li va fer l'afecte que el senyor Mamtevitx l'havia agafat de bon ull. I Pasompé sabia, per experiència, que més val caure en gràcia que ser graciós. I es va deixar portar cap dins, de bracet del director del Servei Hidrometeorològic, que li presentava els altres membres de la comissió i que el van rebre, com Mamtevitx, fent tot de festes al seu arquet.

Pasompé va pensar que, finalment, acabaria sabent on refilaven els ocells i on eren els rierols que ajudarien el seu Stradivàrius a parlar amb ell.

4

LA PRIMERA PROVA AMB L'ARQUET

PASOMPÉ ES VA LLEVAR d'hora l'endemà. Les hostesses que viatjaven amb l'autocar de la comissió d'experts i que es cuidaven de tot li havien buscat una habitació i li havien dit que, si necessitava res, només calia que les cridés.

—Caram, quina sort que he tingut! —es va dir Pasompé aquella nit abans de posar-se al llit i d'aclucar l'ull ben agafat al seu vell

Stradivàrius, com havia fet tota la vida vivint a Buguidedal.

Quan el primer raig de la matinada li va ferir els ulls, no va romancejar ni un segon. No es tractava de fer esperar els seus amfitrions de la comissió d'experts.

Els senyors Abdel Muyad, Kabal Moldesed i Valentin Mamtevitx li havien dit que, després d'esmorzar, sortirien amb el cotxe cap al lloc on hauria de començar a fer les proves amb el seu arquet, bé, ells en deien vareta, i del violí, no entenia per què, en deien *saurí*.

Però Pasompé era discret i no oblidava que els tres havien estat molt amables amb ell. I va acabar pensant que fora de Buguidedal les coses potser tenien noms diferents. Però ell, per vell, ja sabia de sempre que si alguna cosa no feia la cosa, era el nom.

El senyor Muyad va ser el primer a arribar. Potser perquè els ministres han de donar

exemple en tot. El senyor Moldesed tampoc no va trigar gaire, però encara es feia el nus de la corbata i per les butxaques li sortien un parell de croissants de l'esmorzar, però feia més bona cara que el dia anterior quan el va trobar abocat a la bóta de fusta.

De seguida va fer-hi cap el senyor Mamtevitx, rialler i efusiu com a la vigília, quan li havia donat el copet a l'esquena i es van fer amics. Va ser ell qui va animar la reunió, adormida encara per l'hora del matí.

—¿Ja hi soom toots? —va dir en una entonació de felicitat—. Farà un dia esplèndid, ¿no els sembla que sí? ¿I vostè que hi diu, amic Saurí?

Els altres van estar d'acord amb el senyor Mamtevitx, tret del senyor Muyad, el ministre, que va objectar que no s'havien de deixar enganyar per les aparences. Pasompé es va

limitar a pronosticar que, a migdia, el sol picaria de valent una altra vegada.

—Així, doncs, som-hi! —va proposar una altra vegada Mamtevitx—. No es deixi la vareta, amic Saurí!

Renoi de *saurí!* Pasompé va trobar que en feien un gra massa amb el nom i que, a més, s'hi feien un embolic, però tampoc no va voler contradir unes personalitats com aquelles que, el que era d'anar pel món, en devien saber un pou.

Les hostesses del grup havien preparat un cotxàs oficial amb totes les condicions. Els vidres de les finestretes s'apujaven i baixaven sols. Un botó feia córrer aire fresc com en una canal. I els seients, si volies, s'aplanaven i es transformaven en una mena de gandula que, a saber si per respecte de l'un a l'altre, no va fer servir cap dels quatre viatgers.

—Porti, porti això —va dir el senyor Kabal Moldesed a Pasompé, agafant-li l'Stradivàrius.

Ell va intentar dir que no calia, que no se n'acostumava a desfer mai d'*això*, però quan se'n va adonar, el senyor Moldesed ja li havia agafat l'Stradivàrius i l'hi havia tancat al portaequipatges del cotxe oficial.

L'auto va engegar. Primer es va elevar una mica del nivell de terra, com si fos un petit avió que s'envolés. Pasompé va pensar per uns moments que havia pujat en una mena de *zeppelin* i es va sentir poc o molt espantat. Quan va veure que començaven a córrer, però a peu pla, va respirar més tranquil.

El mateix senyor Moldesed conduïa. I els senyors Muyad i Mamtevitx van seure darrere amb el violinista de secà que no parava de girar el cap en direcció al vidre de l'esquena com si així vigilés més de prop el vell violí del portaequipatges que havia perdut de vista.

5

EL CAMP DE FITES DE COLORS

NO VAN ANAR GAIRE LLUNY. Pel camí, la conversa dels tres tècnics va resultar instructiva, però difícil per a Pasompé.

Sempre havia pensat que els estudis donaven paraules i ell no n'havia rebut tants com és això per poder entendre tot el que deien el ministre de Reg, el Cap de la Vilette Regional i el Director del Servei Hidrometeorològic.

De totes maneres, sí que va poder treure l'aigua clara d'algunes coses.

—Més de mil milions de l'Alt Bugui, la meitat nens, aviat no en tindran gens —deia el senyor Muyad.

—Si no n'hi ha ni una gota a la bóta, vol dir que les reserves estan a punt d'exhaurir-se —va dir el senyor Moldesed.

El senyor Mamtevitx semblava que era el més optimista dels tres perquè, la mar de content, va repetir tres o quatre vegades:

—Però per molta que se'n faci servir, no desapareixerà del tot de la regió dels buguis.

Després, el senyor ministre va treure's uns papers de la cartera i la conversa es va complicar amb xifres i tants per cents incomprensibles per a Pasompé.

L'indret on van aparcar era pla com una mà. No es veia un bri d'herba en vés a saber quantes llegües a la rodona. I no era un desert, però Pasompé va entendre de seguida que, en un lloc

com aquell, els rierols hi devien córrer escassos i els ocells ni s'hi devien acostar.

Van baixar del cotxe i van caminar unes passes cap a un punt del pla terregós on hi havia uns petits espais ocupats per boles de colors diferents.

—Són les fites que hem marcat —va explicar el cap de la Vilette Regional.

Els altres van donar un cop d'ull al terreny posant-se la mà al front, en forma de visera, perquè el sol havia començat a sortir per llevant.

El senyor Valentin Mamtevitx va ajupir-se per agafar un grapat de terra i se la va passar d'una mà a l'altra, com si fos un rellotge de sorra, i després la va deixar caure a poc a poc, amb la mà tancada com un puny, mentre deia:

—És més fina que el refilet d'un ocell!

Això va animar Pasompé. Si el seu amic, el senyor Mamtevitx, deia allò de la terra que havien anat a visitar, és que estaven per fi sobre la pista per arribar als rierols on tot hi cantava i era ple de melodies. Abdel Muyad, el senyor ministre, el va treure dels seus pensaments.

—Amic Saurí, ha arribat la vostra hora!

—Tot aquest terreny ha estat marcat amb fites pels nostres fitòlegs després dels estudis fets per tècnics del Departament de Regs i Energia que dirigeix el senyor ministre —va afegir el senyor Kabal Moldesed, assenyalant amb un gest de satisfacció el ministre de Reg.

—La vostra vareta acabarà cantant tota la veritat, amic nostre! —va dir encara encantat de la vida el senyor Mamtevitx.

I es va fer un silenci. Pasompé se'ls va quedar mirant.

No entenia què esperaven d'ell. Tots tres li miraven embadocats el seu arquet de violí, que

és l'únic que el senyor Moldesed no li havia fet deixar al portaequipatges.

—Apa... —el va animar el senyor ministre.

Pasompé va deduir que es trobava davant d'una de les primeres proves per les quals li calia passar si volia arribar al final. Aquelles boletes que anomenaven fites devien ser punts clau per començar a trobar el camí dels rierols. I devien voler que, com en uns exàmens de carnet de conduir, els demostrés que sabia de què anava tot allò i que els sabia recórrer sense fer-ne caure cap.

El violinista de secà es va posar una mica vermell. Realment no havia estat preparat per a un examen d'aquella mena i ara es trobava fent el ridícul davant de les tres personalitats que havien dipositat tota la confiança en ell. Va fer un gest amb l'arquet, agafat amb les puntes dels dits, com un director d'orquestra abans de posar-se a dirigir un concert amb la batuta.

Els senyors Muyad, Moldesed i Mamtevitx van sospirar fons i se'ls van obrir les galtes amb un somriure d'aquí a allà.

—Araaa...! —van dir a cor i complaents.

Pasompé va fer un gest de nen entremaliat i tímid. Va abaixar el cap. El va moure mig avergonyit amb un gest que no arribava a ser de no.

—Vaja, vaja... —va dir el senyor Muyad, que es veia d'una hora lluny que coneixia els aspirants segurament pel seu tracte amb els funcionaris—. El nostre amic Saurí ens ha sortit cuca de forat... I bon professional... Senyors... —va afegir dirigint-se als dos acompanyants—, em penso que el senyor Saurí vol que ens retirem perquè l'ofici té els seus secrets... ¿No és això, senyor Saurí?

—¿Com és que no hi havíem caigut abans? —va exclamar el senyor Mamtevitx donant-se un copet de mà al front.

—Si ho haguéssim sabut, senyor Saurí, ens hauríem esperat al cotxe mentre vostè feia la seva feina —es va excusar Kabal Moldesed.

—Apa, apa... —va accelerar el senyor ministre—. Deixem el senyor Saurí sol i que es concentri en la seva vareta.

Mentrestant, nosaltres tornarem al cotxe amb l'aire condicionat i posarem la ràdio estèreo per matar l'estona.

—Faci, faci, senyor Saurí —va afegir el cap de la Vilette Regional—. Quan acabi, ens trobarem al cotxe.

I el van deixar sol. Amb el seu arquet. Davant d'un joc de boles de colors. En un terròs pla que arribava fins a l'horitzó. I per fi va decidir que no podia defraudar els qui havien posat les esperances en ell.

Va començar a tocar amb la punta de l'arquet les boles de colors que feien de fites. I ho trobava tan divertit, que va acabar recurrent

tots els camins marcats com un laberint de punts pels tècnics del departament del senyor ministre. L'arquet semblava que li marxés sol de la mà!

Pasompé, el violinista de secà, va arribar a deixar relliscar un parell de llàgrimes salades galtes avall de l'alegria que va sentir quan va comprovar que sabia superar aquella primera prova. Fins que va sentir que l'alarma del cotxe oficial que els havia portat al camp es va disparar i ressonava, des de lluny, com una hiena a prop de la seva presa.

6

L'STRADIVÀRIUS I EL PORTAEQUIPATGES

QUAN PASOMPÉ va arribar al cotxe, que encara bramava i tenia els pilots d'alarma encesos al ritme frenètic de la sirena, va trobar els tres alts càrrecs desesperats donant voltes a l'exterior de l'automòbil.

El ministre, senyor Muyad, havia tret un dels seus violins parladors i tenia una excitada conversa amb l'Stradivàrius de l'antena.

El senyor Moldesed, el qui havia conduït fins allí, anava d'una banda a l'altra, donava cops de puny damunt la capota, entrava a quatre grapes al seient del davant per

manipular uns quants dels botons del quadre de comandament i feia cara de no tenir-les totes.

El senyor Mamtevitx era l'únic que estava dret, davant del capot del portaequipatges del darrere aixecat, i amb una mà rasant-se la barbeta.

Pasompé, el violinista de secà, s'hi va acostar perquè els altres dos semblava que encara no s'havien adonat de la seva presència. I de seguida es va adonar de la desesperació que s'havia apoderat dels seus tres protectors.

—No entenc què ha pogut passar, amic Saurí... —li va dir el senyor Mamtevitx alçant la veu per no ofegar-se amb l'escàndol de l'alarma.

Pasompé va veure el portaequipatges buit del tot. ¿Què se n'havia fet del seu vell Stradivàrius? Va donar una ullada dins els seients del cotxe oficial. Va intentar de mirar

sota del cotxe. I va acabar dirigint la mirada, una altra vegada, cap al senyor Mamtevitx.

—¿I el meu antic...?

—Increïble, senyor Saurí, totalment increïble! Avui en dia ja no pots fer ni una capcinadeta al cotxe! —li va dir el senyor Mamtevitx.

Els senyors Muyad i Moldesed es van acostar a Pasompé sense saber quina cara fer, mentre l'accionament de l'alarma continuava avisant que un lladregot havia aixecat el capot del portaequipatges i s'havia endut el petit Stradivàrius.

—Li puc assegurar, senyor Saurí, que no sabem com ha estat... Estàvem dins, fresquets, deixant-nos emportar per la pesantor de primera hora, i no ens hem adonat de res... —es va excusar el cap de la Vilette Regional.

—Això és un sabotatge a la comissió d'experts del Programa Hidrometeorològic

Internacional de la Buguinesco! —deia indignat el ministre de Regs i Energia Hidroelèctrica.

—¿I aquesta maleïda alarma com es deu aturar? —va cridar el senyor Moldesed.

Però ja no va tenir temps de saber-ho. Havien arribat els patrullers cridats pel senyor ministre i havien envoltat l'automòbil mentre que un parell de carrabiners aconseguia de desactivar la sirena d'alarma i saludava el senyor Muyad per donar-li la novetat de la missió enllestida.

—Baixi la mà, baixi... —va dir Abdel Muyad.

Un dels carrabiners, secardí a no poder més, es va acostar a Pasompé que estava encara al costat del portaequipatges amb el seu arquet que s'havia acabat de quedar orfe de violí.

—¿I vostè qui és? ¿Què hi fa aquí mirant amb aquest sabre de pa sucats amb oli? —li va dir el senyor de l'uniforme amb correatges blancs i gorra de plat.

El senyor Mamtevitx, que s'havia adonat de la bona intenció del carrabiner, es va acostar a l'agent per treure la cara.

—El senyor Saurí està molt entristit... Li han robat el seu instrument de treball... Anava junt amb aquesta vareta, veu?

—El meu Stradivàrius ja l'havia tocat el tsar —va dir Pasompé amb veu pansida.

—Perdoni... no sabia que era una vareta... —va fer l'agent, commogut però picat per la curiositat de l'afirmació de Pasompé.

—I el tsar el va deixar a la tsarina i la tsarina el va regalar a un músic parent llunyà del rebesavi... —va continuar el pobre violinista de secà que havia quedat desinflat per la desaparició del violí.

—Deixi, deixi, carrabiner —va intervenir en veu baixa el senyor Mamtevitx—. El senyor Saurí està una mica afectat pel robatori. I, a

més, acaba de venir del terreny fitat de fer unes proves amb la seva vareta, sap?

L'agent dels carrabiners va deixar anar un ah! com una exhalació que ni es va sentir i es va tornar a reunir amb els agents, que ja se n'anaven si el senyor ministre no manava res més, esclar.

Pasompé continuava amb la seva lletania davant de la buidor del portaequipatges.

—...ni una gota d'Stradivàrius al portaequipatges vol dir que s'està esgotant la reserva de nyingo-nyingos.

—Tot s'arreglarà, amic Saurí —el va consolar el senyor Mamtevitx.

—Ni rierols ni refilets, si només queden saurís amb varetes fent d'arquets.

El van fer pujar al cotxe. Conduïa una altra vegada el senyor Moldesed. Però no tenien cap

conversa. Se sentien culpables del robatori de l'Stradivàrius del violinista de secà.

I es van fer càrrec de la tristor que s'havia apoderat de Pasompé mentre li deixaven recitar el rosari de lamentacions que van posar un to poètic a la fredor dels informes tècnics que esperaven els experts del Programa Hidrometeorològic de la Buguiunesco.

7

EL MALSON DE PASOMPÉ

PASOMPÉ ES VA PRENDRE una til·la a l'habitació de la Villette Regional de Ciència i Tecnologia. L'hostessa que l'hi va portar li va preguntar si ja es trobava millor i el va animar amb dos copets a l'esquena.

—Fa més bona cara, senyor Saurí —li va dir.

—I que vostè la pugui veure, senyoreta — va respondre ell, afectat encara pel xoc de la pèrdua del violí.

Per primera vegada el violinista de secà dormiria sense poder agafar-se al seu Stradivàrius.

Li quedava l'arquet, esclar. Però era molt incòmode abraçar-se tota la nit a l'arquet perquè acabava escapant-se-li dels dits i l'endemà al matí no el trobava entre els llençols.

El secretari de la comissió d'experts li va presentar les excuses oficials de l'incident i li demanava que l'endemà assistís a la sessió plenària per informar de la seves primeres proves al camp de fites amb boles de colors.

Pasompé, aquella nit, va dormir malament. Va tenir un malson.

Ell era un vell violinista que anava corrent per una llarguíssima autopista plena de fites amb boles de colors. Darrere seu, l'Stradivàrius, que havia crescut, l'empaitava com un llebrer. Era un violí més alt que si fos un violoncel.

Tenia cames petites i dos braços minúsculs. En una de les mans portava l'arquet i el feia servir per donar-li cops, com si fos el fuet d'un genet, i Pasompé s'hagués convertit en un poni que domesticaven per anar a una cursa de cavalls quan fos gran.

Per acabar-ho d'arrodonir, el violí parlava i li deia *arri, arri, Saurí!* I no hi havia un rierol en tota l'autopista ni un ocell que refileés.

El va despertar el tiiit! tiiit! del telèfon. I s'hi van posar amb veu de son.

—¿Qui demana?

—Senyor Saurí...

—Servidor.

—Ah! Encantat. Vostè no em coneix. Sóc Malahmen Sinoiafon, investigador privat en especialitat d'hidrològiques del Departament de Recursos Hídrics del Servei Geològic de l'Alt Bugui.

—El gust és meu, senyor especialista —va dir Pasompé acostumat com estava a fer noves coneixences en les últimes hores.

—Ja sé que no sap per què el truco, però li asseguro que li interessarà.

El violinista de secà va endevinar de seguida que li parlarien del seu Stradivàrius.

—Miri, m'han dit que li han robat l'instrument, m'ho han dit els serveis secrets del senyor ministre de Regs. He estat designat per portar a terme les investigacions i per aclarir els fets, senyor Saurí.

Pasompé va fer el que no s'hauria pensat que pogués fer mai. Estava indignat. No havia dormit. Tenia malhumor. L'havien despertat amb el truc del telèfon que era el que menys suportava. I, tal com preveia, no trobava l'arquet embolicat amb els llençols. Va penjar sense respondre ni dir bon vent al tal detectiu

d'investigacions hidrològiques, el senyor Malahmen Sinoiafon.

Després, quan amb prou feines se sentia trastejar ningú per les habitacions de la Vilette Regional, va agafar l'arquet que estava al capdavall del llit entre el rebrec dels llençols, va obrir un dit la porta de l'habitació, va vigilar que no hi hagués ningú, va sortir al passadís i va baixar les escales sense fer soroll.

El conserge encara dormia com una marmota al darrere del taulell de recepció. Per sort la porta no tenia posat el pestell i ja estava oberta. I se'n va anar, empipat que li busquessin tant les pessigolles i que li compliquessin tant la vida.

A fora corria un airet que el va desvetllar de la mala nit. Va mirar a nord i a sud, a est i a oest. No es veia ni una ànima. Es va remullar el dit, com havia vist fer més d'una vegada als buguidedalencs que buscaven el camí portat pel

vent. I quan el va trobar, no es va aturar fins deixar ben lluny la Vilette Regional de Ciència i Tecnologia amb la seva gegantina bola cristal·lina al jardí emmudida per l'eixutor.

8

EL CAMÍ DE LES HURÍS

PASOMPÉ HAVIA CAIGUT rendit en un encreuament de camins on hi havia un cartell amb tres indicadors cap a direccions diferents. Si hagués conegut aquelles terres, s'hauria pogut orientar. Ara no havia sabut per on tirar i es va asseure al peu dels indicadors fent petits dibuixos a terra amb la punta del seu arquet.

¿Què faria ara Pasompé, el violinista de secà de Buguidedal, sense el seu antic Stradivàrius? ¿Qui podia estar interessat a robar-li el petit violí si ell no havia pogut aconseguir, després de molts anys, que fes nyingo-nyigo? ¿En quin indret devia ser el camí

dels rierols on l'aigua corria fresca i s'hi escolaven totes les melodies del món?

El vell Pasompé es va sentir sol i desesperat com si fos un nen petit que s'hagués escapat de casa i ara no sabés per on tornar-hi. A ell li passava una cosa semblant, però amb la diferència que, si hi volia tornar, seria la riota de tots els buguidalencs que ja se'ls imaginava, darrera les persianes abaixades, rient per sota el nas i amb les criatures per darrere les porxades de la plaça, on ell havia assajat tantes hores amb el violí per arribar a ser un bon músic, cantant-li, com si fos un vell vagabund, la cançó del borratxí:

Pasompé ha tornat a casa,

i ha perdut el violí!

Pasompé ja no s'aguanta,

i ara ve a refilar aquí!

Va tornar a notar la salabror a les galtes i va aixecar el cap. ¿Qui cantava prop d'allí? ¿I què cantava? ¿Algú era capaç de llegir el seu pensament a moltes hores de camí? ¿Algú li feia arribar ja les cantarelles de la canalla de Buguidedal?

Va parar orella. Es va convèncer que el que sentia era la cançó del pòtol borratxo! I cantaven en bugui, la llengua de Buguidedal! I li dedicaven amb la mateixa lletra, amb les mateixes estrofes, amb la mateixa tonada que ho farien els petits buguidedalencs!

Va estar a punt de tapar-se les orelles amb les dues mans ben fort i cridar el mal averany que servia per fer fugir el maldecap.

¿Que hi ha algú aquí?

Síii!

Doncs, li deixo aquest mussol
perquè no el vull pas per mi!

Però no ho va fer. La cançó del borratxí continuava sentint-se, però les veus no eren les de les criatures de Buguidedal, que se les coneixia molt bé, sinó que eren unes veus que hauria dit que sortien d'un lloc on tot devia ser dolç i fins i tot les llàgrimes no devien lliscar salades galtes avall quan els qui hi vivien estaven tristos.

—Pasompééé... Pasompééé...

¿Ara el cridaven pel nom? ¿Què volien? ¿Que l'havien perseguit potser des de la Villette Regional de Ciència i Tecnologia? ¿Que potser ara havien descobert d'una vegada que no es deia Saurí sinó Pasompé i es volien riure d'un pobre violinista amb arquet i sense Stradivàrius?

—Eiii, Pasompééé... Som aquíí!

Es va girar. No estava disposat a deixar-se enganyar pel primer que passés pel camí.

—Pasompé, no badis! —es va dir ell mateix—. Ja t'han passat prou coses des que has sortit de Buguidedal.

Es va aixecar. I com que sabia que li donava forces, va posar-se l'arquet a l'espatlla com un sabre. Va agafar aire i va cridar:

—¿Què voleu de mi? ¿Què voleu del pobre violinista de secà de Buguidedal? ¿Què voleu de Pasompé després que li han robat el seu petit Stradivàrius?

—Que vinguis amb nosaltres, Pasompééé!

Aleshores es va espantar. ¿El podien sentir? ¿I li responien? ¿Li volien posar un parany, oi? Es va envalentir.

—¿Que vingui, dieu? ¿Que us penseu que sóc poruc, eh? ¿Que us penseu que no ho sé que esteu amagats darrere d'algun lloc de molt a prop i que em voleu fer ballar?

—Vinga Pasompé, no siguis benenitó, home! Si nosaltres no et volem cap mal. Que no ho veus que som amigues de Mohamed Scurat, home!

Pasompé es va quedar de pedra. I va pensar uns segons sense dir res. ¿Amigues...? ¿Havien dit amigues? ¿De Mohamed Scurat, a més? Scurat, esclar! L'agrònom del camp de blat! El que li va donar la targeta que encara portava rebregada al butxacó de l'armilla!

—¿Què, doncs, véns o no d'una vegada?

Es va posar a parlar com un somnàmbul al costat del pal dels indicadors.

—¿De veritat sou amigues del senyor Mohamed Scurat, el del violí que parla amb antena?

Va sentir rialles. ¿Quina una n'havia dit que els feia tanta gràcia?

—Vinga, vinga, Pasompé, deixa't de romanços i agafa el camí que diu *Fonts de les Hurís*.

Pasompé va mirar els tres indicadors. Era veritat. En un dels tres, el que marcava cap al sud, hi deia camí de les Fonts de les Hurís. ¿Què hi podia perdre? ¿No deien que eren amigues de Mohamed Scurat? ¿I, a més, no deien que eren hurís? ¿S'assemblava a saurís, oi? Potser no anava tot tan deslligat! Prou que l'havien rebut amb la cançó del borratxí, però potser només li volien fer una broma i no se l'havia de prendre pas malament.

—Ja vinc! —va cridar.

I es va posar a caminar en direcció al sud, quan el sol ja es ponía i amenaçava de fer-se fosc.

9

EL PARADÍS DELS VIOLINS

PASOMPÉ VA CAMINAR decidit pel camí de les Fonts de les Hurís. S'imaginava que en sec li sortirien els bromistes per alguna cantonada. Però ja feia estona que havia deixat l'encreuament dels tres camins i no es veia ningú ni res per enlloc.

Pasompé es va girar per reüllar el camí que deixava enrere. I ja no va saber distingir ben bé el punt des d'on havia vingut. De sobte va notar que el camí feia baixada. Va alleugerir el pas i es

notava alegret perquè la pressa l'obligava a saltironar.

A més, li havia fet l'efecte que sentia una altra vegada molt llunyanes les veus que l'havien cridat quan havia caigut rendit al peu dels indicadors. Un tel d'humitat, que gairebé ni es notava, es va anar apoderant del voltant i Pasompé es va adonar que es feia fosc com si assistís a un eclipsi en ple migdia.

—S'ha post molt de pressa el sol avui... —
va dir en veu baixa.

Però, tot just havia acabat de dir això, que la nit es va empal·lidir d'un blau de lapislàtzuli i Pasompé es va trobar trepitjant una mena de catifa esponjosa, amarada de frescor i com si fos feta de molsa per mans de filadors de conte de fades.

—Xist... xist!

El violinista de secà ja havia sentit que el cridaven. Després dels xists! li van arribar

petites rialles tan dolces com la melodia que li havien cantat al punt dels indicadors de camins.

—Ei, Pasompé! —va sentir encara.

Es va tornar a envalentir i va poder arribar a articular les primeres paraules.

—¿On sou, hurís? ¿Per què no sortiu que no us veig?

Només tornava a sentir tot de rialles que ara ressonaven per l'estança que es va anar descobrint a manera que la boira humida que li havia calat els ossos s'esvaïa i el blau lapislàtzuli es transformava en un blau pàl·lid i net com el del cel que ho il·luminava tot com si fos un dia de festa.

Els dos primers caparrons els va descobrir darrera d'una roca que...

—Ostres! Una roca que té forma de violí! —va exclamar amb els ulls oberts com perles.

Pasompé es va fixar més en l'Stradivàrius de pedra que no pas en l'estol d'hurís que s'anaven deixant veure per tot arreu i que a poc a poc se li acostaven perquè perdés la por i es convencés que no estava somniant despert.

—¿T'agrada, Pasompé? —li va dir una de les hurís que semblava més avesada a tractar amb visitants despenjats com ell.

—¿Eh?... Ah, sí, molt!... Per un moment he tingut un miratge i m'ha semblat que veia el meu petit Stradivàrius!

—Oh, ximplet! Aquest és el monument que dóna entrada al nostre paradís. ¿No vols passar?

Pasompé estava admirat per la bellesa de les hurís que havien anat apareixent per donar-li la benvinguda. Mira que hi havia noies a Buguidedal! Però, tot i el vell que era, ell no recordava haver-ne vist mai de tan boniques com aquelles.

—¿Sou fades, veritat? —va dir convençut que havia caigut en un parany de fantasia i que quan se'n despertaria no recordaria res.

Es van tornar a repetir els somriures.

—¿Fades? ¿Que et penses que has entrat a la imaginació d'un conte per a criatures, Pasompé? Acabes d'arribar al Paradís de Mahoma. Entre amics en diem el Paradís dels Violins.

Pasompé havia sentit a parlar de Mahoma, però no tenia el gust i es va sentir un ignorant per la pila de coneixements que trobava a faltar des que havia decidit abandonar Buguidedal.

—¿Mahoma? ¿No és un futbolista de primera?

Rialles de les hurís.

—Ah, no! Un mallot groc de l'últim tour!

Més rialles de les hurís.

—Ospedré, no ho sé! Ah, sí... l'inventor de la mahomesa!

Indescriptible. Llàgrimes i tot de tant petar de riure de les hurís.

—¿D'on baixes, Pasompé? —li va dir la hurí que abans ja havia parlat en nom de totes—. Nosaltres som les companyes dels qui porten una vida plena de melodies. Vivim al Paradís esperant que arribin els que viuen pensant en la benaurança i fan de la vida un pou de felicitat i de música de violí.

—Espereu els melòmans! —va saltar Pasompé recordant una paraula que li havia sentit dir molt al seu avi.

Les hurís es van quedar parades. Ara les havia deixat en blanc. I volien jugar al joc de l'endevina que endevinaràs.

—¿Melòmans? Ah, sí... Dels qui conreen melons!

Rialles de Pasompé.

—No, no... Dels qui treuen mel dels ruscos de les abelles!

Més rialles de Pasompé.

—Doncs... Ah, dels qui tenen manetes per tot!

Més indescriptible encara. Llàgrimes a dojo galtes avall del violinista de secà que ja es doblegava de tant riure.

Va notar que tres de les hurís se li havien acostat encara més. Una li fregava amb les puntes finíssimes dels dits les llàgrimes que li queien galtes avall. Una altra havia intentant d'eixugar-li amb una llengua delicada com un vel d'esponja finíssim un regueró que li corria coll avall. La tercera li agafava les mans encara humides de les llàgrimes de riure i les hi eixugava també com si les tastés.

—¿Salades, també? —es van preguntar les tres alhora.

Pasompé no va saber què dir. Semblava com si de cop i volta ja no agradés a les noies hurís que primer l'havien rebut com un reietó de l'Alt Bugui.

—¿Què us passa? —va preguntar amb el cor encongít per por de perdre tan de pressa l'amistat de les noies del Paradís dels Violins.

—Necessitem la dolçor, saps, Pasompé. I les teves llàgrimes, com les del nostre amic agrònom Mohamed Scurat, o com les nostres des de fa un temps, també són plenes de salabror.

—No m'havia adonat mai que plorava en salat... —va dir Pasompé.

—I amb tanta salabror no corren els rierols del Paradís dels Violins —va dir una hurí.

—Ni refilen els ocells!

—Ni s'escolten les melodies de les hurís!

—Ni fan nyigo-nyigo els violins!

—Com el meu Stradivàrius! —va exclamar Pasompé.

I durant una estona, envaïts per la tristesa, ni les noies hurís ni Pasompé es van saber què dir. Perquè, en situacions com aquella, al Paradís de Mahoma, la millor conversa, moltes vegades, és el silenci.

10

EL DIPÒSIT DELS BANCS DE GEL

LES NOIES HURÍS van fer entrar Pasompé al seu palau de molsa i gel. El violinista de secà, en passar pel costat de l'escultura de l'Stradivàrius, no va poder evitar de tocar amb delicadesa la caixa de ressonància feta de pedra i les quatre cordes esculpides amb infinita paciència per algun escultor virtuós.

El Palau es va obrir als ulls de Pasompé. Els colors envaïen el recinte de les noies hurís que corrien al davant seu a través de grans candeles glaçades que volien arribar a tocar a terra, però s'hi acabaven un pam abans d'arribar-hi fent una punxa exagerada.

Pasompé, que no havia abandonat el seu arquet, va notar que els ossos se li calaven, com si acabés d'entrar en una immensa cambra frigorífica d'un supermercat. Es va refregar les mans i els braços, però aviat un grup d'hurís que ho van notar, se li van acostar i li van fer fregues per tot el cos perquè no agafés una congelació.

Li va anar de primera. Caram, quines noies!, va pensar el violinista de secà. Tan content i refet estava que, amb l'arquet, va provar de fregar-lo suaument per algunes de les candeles glaçades que penjaven pel lloc on passava. Només el silenci era la resposta que el violinista de secà obtenia.

—No cal que ho provis —li va dir una hurí que tenia molt a prop—. Els rierols s'han congelat i s'han convertit en bancs de gel... Tasta, té...

I li va acostar unes gotes en caçoleta a prop dels llavis.

—Oh!... Ecs!... —va fer Pasompé procurant no escupir del tot les gotes per no ser un maleducat amb la noia hurí que li havia acostat les mans.

—¿Què?

—És salat! —va exclamar encara sorprès Pasompé.

—Tot el que veus és aigua salada que s'ha congelat. Tenim un paradís ple de bancs de gel, vivim entre ells, però la salabror cada vegada ens està entristint més.

—I si no podem fer cantilenes —va dir una altra hurí que es va afegir a la conversa—, se'ns desfarà el cor de l'alegria i perdrem la felicitat per sempre, i ja no serem mai més les noies hurís del Paradís de Mahoma.

Pasompé va tornar a passar els dits per una de les parets que tenia ara més a prop d'un dels bancs de gel

—¿Tot és saladet... com les llàgrimes, doncs?

—Esclar. Abans vivíem en aigua dolça. Aleshores els rierols cantaven saltant entre les pedres. La molsa s'escampava per tot arreu. En fèiem llençols, vestits, plats de cuina, barnussos, raspalls per al cabell...

—Els violins podien fer nyigo-nyigo només que els arquets els féssim lliscar suaument per damunt del seu cos... Els ocells venien al nostre Paradís i aprenien a refilar perquè escoltaven les melodies dels rierols...

—Érem les noies hurís més felices de tots els paradisos del món!

—Però ara, ja ho veus, Pasompé. Algunes no sabem si podrem continuar vivint d'aquesta manera.

Pasompé es va sentir també commogut per la pena que envoltava les noies hurís. Hauria fet el que li haguessin demanat per poder donar-los una mica de la seva felicitat!

Però, quina felicitat els podia regalar si ell tampoc no era un home feliç aleshores. Havia sortit de Buguidedal per aprendre a refilar i aprendre a tocar el seu Stradivàrius. Ni havia trobat un ocell que li ensenyés a refilar i al damunt li havien robat el petit violí. Només havia descobert el secret del silenci de les cordes de l'Stradivàrius quan les hurís l'havien fet adonar que les llàgrimes que feia eren salades.

Pasompé va pensar que no hauria hagut de plorar tant en la seva vida. Si se n'hagués estat, potser ja hauria aconseguit de fer escoltar alguna melodia als buguidedalencs que esperaven ansiosos el moment de la música.

11

EL VAIXELL ARTIKAHURÍ

PASOMPÉ ES VA DIRIGIR a una de les hurís que no l'havia deixat en cap moment des que va arribar al seu Paradís.

—¿I no heu fet res per trobar la felicitat?

Va aixecar una revolada de murmuris entre les noies que semblava que s'havien ofès per la pregunta que els havia fet.

—Volia dir si... no heu intentat de buscar la dolçor en un altre paradís... ¿Fer de l'aigua salada dels bancs de gel una mica d'aigua dolça?

Se'l van quedar mirant.

—¿Què t'agafa ara a tu? —va dir una de les noies hurís.

—¿Per qui ens has pres? —va afegir una altra.

—Aquest és el nostre Paradís i no ens n'anirem ni que enfosquim la nostra vida amb la tristor —va sentenciar una altra de més decidida.

—No podem fer res si algú no ens dóna un bon cop de mà —va deixar anar la hurí del seu costat.

Pasompé es va voler reconciliar. Se sentia indignat amb ell mateix perquè les noies hurís li havien donat tota la confiança, com els tècnics del Pla Hidrometeorològic Internacional de la Buguinesco.

I ara les hurís s'havien desil·lusionat quan van descobrir que era un vellet amb les llàgrimes salades. Va envalentir-se i s'ho va jugar tot. ¿Com es podia negar a quedar-se

parat davant d'aquell estol de noies que li enlluernaven els ulls?

—Us vull ajudar! —va cridar—. Us ajudaré en el que sigui! Us ajudaré a recuperar la felicitat!

—¿De veritat? —van cridar les hurís a cor.

—Esclar que sí! ¿Alguna manera hi ha d'haver per trobar l'aigua dolça que heu perdut, oi? ¿Algun sistema deu existir per retrobar els rierols plens de melodies?

—Esclar que sí! —van animar elles.

—Allà fora —Pasompé no va saber cap a quina direcció assenyalar amb el seu arquet—. Bé. Allà... A la Villette Regional de Ciència i Tecnologia també tenen molts problemes. Haguéssiu vist el senyor Abdel Muyad, el ministre de Regs, com anava de nerviós per no quedar malament amb els qui l'han posat en el càrrec! O el senyor Moldesed, desesperat davant la bóta buida que té al costat de la gran bola

cristal·lina que s'ha tornat muda com els nostres violins! O haguéssiu vist el senyor Mamtevitx, el president del Programa Hidrometeorològic, anant de corcoll reunint els experts per a la conferència!

Les noies hurís, que coneixien tots aquells personatges, començaven a posar una cara radiant quan van sentir, amb aquella seguretat d'home savi i envoltat de relacions importants, el vell violinista de secà.

—¿I tots són amics teus? —li va dir la hurí del seu costat amb uns ulls que semblaven plens de lluentons.

—I esclar que sí! Precisament havia de ser jo qui pronunciés la primera conferència del consell d'experts! I em van fer provar l'arquet en una missió importantíssima al camp de les boles de colors!

—¿I per què te'n vas anar? ¿Per què et vam trobar a l'encreuament dels indicadors? —van voler saber aleshores les hurís.

—Mira... —va fer Pasompé, mig avergonyit, per haver volgut impressionar les hurís amb una mica de fatxenderia—. Mmmm... Veureu... Quan em van pispar l'Stradivàrius em vaig enfadar molt, sabeu? M'importava un rave el Programa Hidrometeorològic... I a més, tots em deien senyor Saurí, i això encara em posava més neguitós!

—¿Ets un saurí? —van fer totes les hurís alhora.

—Sóc Pasompé! —va dir alçant la veu el violinista de secà.

—Sí, sí, Pasompé Saurí, esclar —el van calmar elles.

—Per això sóc aquí, i per això us vull ajudar —va dir finalment el vell violinista.

—¿Saps què són els icebergs? —va dir una de les hurís que feia cara de estar més al dia de la tècnica del món.

—¿Els icebergs? —va fer Pasompé que no havia sentit mai que ningú ho hagués pronunciat a Buguidedal.

—Sí, els icebergs. Com els nostres bancs de gel, però més immensos i, en lloc de ser salats, estan tots fets amb aigua dolça! —va afegir la hurí.

—No, però... —va temptejar Pasompé.

—¿De veritat ens vols ajudar a trobar la felicitat? —li va preguntar la hurí.

—Esclar que sí! —va repetir Pasompé alçant l'arquet d'aquella manera que l'enorgullia i el feia sentir valent.

I el van envoltar, en una rotllana agafades de les mans. Fins que el van estirar i se'l van emportar palau endins entre blocs de salaborr,

fins a un moll de molsa on la llum encara era més fulgurant que a dins.

—¿Què et sembla? —li van dir assenyalant-li un vaixell blanc com la neu, ancorat al port.

Pasompé no sabia què dir. No havia vist mai un vaixell. Va alçar als ulls cap a les cabines de dos pisos, la torre del guàrdia del pont, una bola de radar, les llanxes enormes a babord i estribord, va veure la gran àncora a proa... I sobretot es va fixar en el buc emblanquit amb unes lletres en blau cel: *Artikahurí*. Li va semblar que era magnífic, esclar.

—Tu ets el nostre saurí de dolçor, Pasompé!
—van cridar les hurís que no paraven de botre d'alegria.

12

L'ALMIRALL PASOMPÉ

—AQUÍ TENIU la gorra, almirall!

Pasompé es va trobar convertit en un mariner, i dels grossos. Les noies hurís li havien preparat un uniforme teixit amb tela de molsa emblanquit per la lluïssor del port del Paradís dels Violins.

—Bon viatge, almirall! —cridaven alçant mocadorets de tul les hurís que s'havien quedat al moll per dir adéu a l'expedició de l'Artikahurí.

El violinista de secà s'havia embarcat, empès pel seu afany d'ajudar les noies hurís, en

el trencagels atòmic del ports que virava rumb a l'Antàrtida, camí dels planters d'icebers d'aigua dolça, indispensable per a la felicitat del Paradís.

Una tripulació formada per les hurís més enteses en l'art de la navegació acompanyava el vell almirall que no havia volgut abandonar el seu arquet com a símbol i mascota de l'expedició.

L'Artikahurí va fer els senyals de sirena de sortida i va desaparèixer per l'entrada del port del Paradís per entrar, després de moltes milles de navegació, camí del Pol Sud, en el silenci gèlid de l'Antàrtida.

Pasompé observava des de l'ull de bou de la seva cabina el misteri de les aigües glaçades que l'Artikahurí anava trencant amb la proa i la quilla. Allà se li apareixien altíssimes muntanyes envoltades de penya-segats que no havia vist mai tan blancs.

Una de les hurís el va avisar que estaven a punt de travessar l'estret de Drake. I que es preparés per pagar el peatge.

—¿Pagar el peatge? —va dir Pasompé, que havia sortit de casa sense ni un duro a la butxaca.

—Esclar —li va aclarir la hurí—. Si passes per primera vegada el camí de l'Antàrtida, has de rendir tribut al déu Neptú.

Pasompé havia sentit parlar a Buguidedal que en altres llocs molt allunyats on hi havia mar, tenien el déu de les profunditats. Fins i tot recordava quan un veí del poble que havia viatjat molt havia portat l'escultura de pedra que havia posat en un pedestal a la plaça del poble, com a record del seu viatge. I ell hi havia passat tardes senceres assegut al repeu d'una font que no va rajar mai, amb el seu Stradivàrius, assajant. El recordava com si fos ara. Cobert amb un llençol, amb una mena

d'arquet acabat en forma de forca i una corona reial.

Dues noies hurís de la tripulació el van venir a trucar a la cabina. Havia de pujar al pont del vaixell perquè el déu Neptú volia parlar amb l'almirall. Pasompé, amb arquet i gorra, tremolós de pensar que li tocava aquell honor, no es va fer esperar.

L'anunciat déu Neptú, tal com ell l'havia recordat de l'estatueta del veí viatger de Buguidedal, estava assegut amb una llarga barba damunt d'un bocoi instal·lat a proa. Li va somriure des del darrere del seu arquet-forca.

—Hola, almirall Pasompé!

—Senyor Neptú...

—Diu que voleu passar l'estret i anar a l'Antàrtida...

—Cert, senyor Neptú. Les pobres noies hurís del Paradís de Mahoma i dels Violins no

tenen aigua dolça i enyoren els rierols i els refilets dels ocells que les fa felices.

—¿Ja saps on t'has posat, bergant?

Pasompé es va espantar quan va sentir que Neptú havia canviat de to.

—Perdoneu, senyor. Un pobre veí de Buguidedal amb prou feines coneix la poca aigua del pou, quan n'hi ha.

—¿I amb aquests coneixements has gosat penetrar a les mars enfurides de Neptú?

—Les hurís diuen...

—Les hurís! Ha, ha! ¿Les hurís, dius? ¿Que et penses que ets el primer a qui fan fer el paperina, gamarús?

Pasompé es va adonar que, almenys aquell dia, el déu Neptú s'havia aixecat de cul per amunt.

—Ja em pots dir què vols treure de les aigües del gel...

—Veureu, senyor... Ens volem endur icebergs cap al Paradís de Mahoma perquè les hurís puguin fondre'ls i aprofitar l'aigua dolça.

—¿I et penses que el primer despenjat que arriba aquí, ni que porti arquet i gorra d'almirall, es podrà fer amb un d'aquests monstres flotants del meu reialme marítim?

—Si ho haguéssim sabut, senyor, us hauríem demanat permís abans de salpar...

—No, no cal. Les instàncies arriben tard i mullades! Encara ho podem arreglar, amb una mica de bona disposició per part de tots. I això, perquè avui m'has agafat entendrit.

Pasompé va començar a respirar.

—M'hauràs de divertir amb una penyora, almirall —va deixar anar.

—Ah... Maneu, doncs, senyor...

—¿Qué és aquest bastó que portes al damunt?

—Això, senyor... Un arquet... és l'arquet del meu petit Stradivàrius... Un violí que va ser del tsar-reietó i que em van robar fa pocs dies.

—Ja em va bé. Mira, amb l'arquet, enfila't a una de les cordes del pal major i toca'm una peça de concert!

Pasompé es va posar blanc com els penya-segats que envoltaven el vaixell per tots els horitzons.

—Una peça de... Senyor, jo no he aconseguit mai fer sonar el meu violí i...

—¿Et talles, corsari de bassa de granotes? ¿No em vols divertir avui que tinc tan mala bava? Apa, puja al pal i paga la teva penyora!

El violinista de secà va obeir. Sabia que de sempre havia tingut vertigen. Que la pujada al pal no li aniria gens bé, sobretot des que el vaixell s'havia començat a remoure d'una manera que no li feia gens de gràcia.

Les hurís començaven a riure d'aquella manera que havien rigut quan estaven al Paradís. I vinga riure mentre ell feia esforços cordes amunt com un pirata moro de les costes.

Ja se sentien només les rialles de les noies quan ell va començar a rascar l'arquet per una de les cordes del pal. Ni nyingo-nyigo ni res. Un lleu so de fregar espart que va desanimar Pasompé.

Va ser aleshores, quan estava a punt de baixar als peus del tron de Neptú i demanar-li perdó per la seva intromissió, que es va adonar que el fals déu es treia la barba, deixava la forca i es descargolava el llençol que portava mig enrotllat al cos.

Les hurís encara es trencaven de tant riure. I sota la barba, va aparèixer la hurí que l'havia vingut a avisar a la cabina.

—Baixa, baixa, Pasompé! Baixa, abans que no prenguis mal! —li va dir la hurí que havia fet de Neptú.

Pasompé no s'ho va fer repetir. Estava com una sopa. A punt d'abocar-se a la barana del pont i deslliurar-se de l'angúnia.

—Apa, Pasompé! Ja has passat l'estret! Tothom ha de pagar la seva penyora abans de travessar per primera vegada l'estret.

I la noia hurí que havia fet de déu Neptú li va fer un petó a cada galta amb aquells ullets que ja havia descobert al Paradís que semblaven de ninetes plenes de lluentons.

—Estàs fet tot un almirall, Pasompé —li va dir.

I ell es va sentir de debò al paradís.

13

ELS INVENTS DE PASOMPÉ

L'ENDEMÀ DE LA BROMA amb el déu Neptú, Pasompé va notar que no tenia la sensació de fred que havia sentit en els primers dies de navegació. També va descobrir que no calia que es passés cap més vespre en vetlla esperant la nit perquè, al Pol Sud, un dia anava darrere de l'altre.

Va ser també l'endemà quan Pasompé i les noies hurís van començar a divisar els primers trossos de gel que flotaven sobre l'Antàrtic. El vaixell de Pasompé va haver d'esquivar els primers icebergs, encara petits, però que anunciaven que es trobaven molt a prop dels

grans icebergs que es volien emportar al Paradís dels Violins.

L'almirall va reunir les hurís en cap de la tripulació perquè li feia l'efecte que esperaven les seves ordres per posar-se mans a la feina. Hi havia la hurí cuinera, la hurí metgessa, la hurí electricista, la hurí fuster, la hurí topògraf, la hurí tècnica en electrònica i la hurí conductor per si havien de posar en marxa l'amfibi que portava el vaixell en el cas que una emergència els obligués a fer base en alguna illa desglaçada.

Pasompé sempre havia tingut la qualitat de ser pràctic. Va parlar primer amb la cuinera. Van quedar que faria una salsa de pastor amanida amb sal de cuina, ous de pingüí al plat, i piquets de molsa per postres.

Ell s'ho va fer portar a la cabina mentre repartia les obligacions entre les altres responsables de la tripulació. Al cap d'unes hores, la hurí topògraf havia detectat un parell

d'icebergs que acumularien prou reserves d'aigua dolça per a tres paradisos sencers. Quan ho va comunicar a l'almirall, ell ja havia enllestit una reunió amb l'electricista, l'electrònica i la hurí fuster per inventar el mecanisme que els permetria arribar al Paradís dels Violins amb els icebergs sencers estirats per l'Artikahurí.

Havien discutit molt i havien rebutjat moltes propostes que al primer moment semblaven les millors. Pasompé va haver de posar pau més d'una vegada entre la hurí electricista i la hurí electrònica que volien defensar models diferents.

Per una part, la hurí electricista que tenia el suport de la hurí de fusteria, defensava el mètode d'arrossegar els icebergs oceà enllà amb remolcadors. En canvi, la hurí electrònica parlava de motors, d'hèlices i de propulsió amb rodes o paletes.

Es va arribar a un acord que va acostar totes les posicions. I al cap de poca estona ja havien fet una llista amb el material que necessitaven per preparar el seu invent.

—Vejam... —va repassar la hurí que feia de secretària de l'almirall Pasompé—. Vejam tot el que fa falta... Dues taules de fusellatge, dues taules de capçal, dos plans de deriva, dos eixos d'hèlice, dos tubs de suport de l'eix, dos trens d'aterratge, dos patins de cua, dos estabilitzadors de cua, dues ales de sustentació, uns quants llistons de suport, tubs de torsió, quatre rodetes, batiports o volanderes de vidre per a l'eix, laca, paper d'alumini, cola dura i cargols.

Totes les hurís especialistes de la tripulació, i també l'almirall Pasompé, ho van aprovar. A més comptarien amb un dels motors de recanvi Dièsel de l'amfibi de la hurí conductor, que ja va donar-hi la seva conformitat abans que es tanquessin a decidir

quin era el millor sistema de propulsar els icebergs fins al moll del Paradís de Mahoma.

Es van posar a la feina de seguida.

I mentre les noies hurís de la tripulació treballaven adelerades transportant el material de baix de la bodega a dalt a la coberta, una hurí que havia desglaçat un parell de glaçons i n'havia tastat l'aigua dolça, quan l'Artikahurí s'havia acostat massa a una paret d'iceberg, entonava una cançó de mar asseguda a popa, amb una mena de mandolina que havia trobat a la cabina dels grumets del vaixell.

Per uns moments, a Pasompé li va semblar que una melodia com aquella devia ser la que refilaven els ocells prop dels rierols. I com que va tornar a sentir-se enyorat del vell Stradivàrius, es va mirar el seu arquet que havia deixat repenjat al costat de la màrfega de la cabina d'almirall.

14

ICEBERGS A PROPULSIÓ

QUAN ELS MOTORS van començar a roncar i les hèlices van fer les primeres voltes, la tripulació d'hurís, des de popa, va aplaudir i fer gestos amb els dits i crits de *victòria!, victòria!* Després, una dotzena d'hurís grumets van agafar Pasompé per les cames, se'l van enfilar a coll i el van passejar, com un futbolista, per tota la coberta de l'Artikahurí.

Havien treballat de valent. I en pocs dies, van aconseguir instal·lar els dos Dièsels i les hèlices, protegits de les parets dels icebergs amb retalls de lona de la que tenien per reparar l'amfibi. Uns llargs i potents cables anaven de

popa fins a cadascun dels icebergs per ajudar el moviment dels blocs d'aigua dolça i conduir-los fins a port.

L'almirall Pasompé es mirava els últims retocs des de dalt el pont. Estava admirat d'aquelles noies hurís que primer li havien semblat delicades com una flor, i ara s'havien convertit en autèntiques treballadores de drassanes.

Havien desembarcat l'amfibi a prop del vaixell per damunt de les llenques de glaç estripades. La hurí topògraf, que havia dirigit les últimes operacions d'amarratge dels icebergs, i un petit grup de noies més de la tripulació, feien el senyal que estava llest del tot. Van dirigir l'amfibi fins a tocar del vaixell i es van enfilejar per la barana per carregar després a bord la gran canoa inflable.

Al cap d'una estona, l'Artikahurí iniciava el seu camí de retorn al Paradís dels Violins.

Pasompé, que ara contemplava l'Antàrtida, des del balcó de proa, no havia vist mai cap altra mar, però no se la imaginava amb tantes tonalitats de blanc com les que travessaven lentament amb el vaixell trencagels atòmic.

Feia un dia esplèndid per navegar. El blanc dels penya-segats reflectia la llum solar sobre el gel de l'oceà. I el vaixell de Pasompé, arrossegant els dos icebergs amb les hèlices fent remolins darrere la popa, semblava un monstre marí disfressat de blanc per passar desapercebut.

El violinista de secà va fer una pipa que es va trobar a la butxaca de l'americana d'almirall. Se sentia mariner. I pensava en les seves tardes a la plaça de Buguidedal, a les hores de migdiada, fent suar l'arquet amb el petit Stradivàrius mut de nyigo-nyigos.

—Els buguidedalencs no podran veure mai aquest oceà tan blanc allà dalt! —es va dir amb un to de complaença i de llàstima a la vegada.

I també va pensar en Kabal Moldesed, Mohamed Scurat, Valentin Mamtevitx o Abdel Muyad, entestats a trobar les melodies del món en una bota buida i resseca, o als camps plens de fites de boles de colors i als despatxos de la Villette Regional de Ciència i Tecnologia.

—Els experts parlen massa —va filosofar Pasompé que ja es considerava un navegant aventurer important per a la història de la humanitat.

Li va semblar que sentia crits a popa. ¿Eren les hurís que havien descobert alguna foca marina prop del vaixell i volien fer de les seves amb la bestiola? De seguida va saber que la hurí, que li feia de secretària a la cabina i de vice-almirall a coberta, requeria la seva presència.

—De pressa, almirall Pasompé!

Totes les hurís de la tripulació semblava que li volien dir alguna cosa alhora. Massa guirigall per a un home vell com ell. ¿Què els passava? ¿Per què feien aquell escàndol com si fossin criatures de parvulari quan descobreixen a Buguidedal una sargantana entre els pupitres de l'escola?

—El sol, Pasompé! El sol pica molt fort!

I esclar que sí que picava fort. Ves, què li deien. Tot just feia una estona, a proa s'havia quedat endormiscat i encantat amb la brillantor del dia.

—Mira, almirall! Els icebergs d'aigua dolça s'estan fonent com un bolado!

Va fer unes passes cap a la barana.

—Ospedré, Pasompé, ¿per què no hi havies pensat? —es va retreure sense dir-ho en veu alta.

Les hurís del vaixell Artikahurí anaven de la barana al pont i del pont al costat de Pasompé, que s'havia quedat parat, rumiant, esclatant, buscant una solució que no desil·lusionés una altra vegada les noies del Paradís dels Violins, intentant de trobar de quina manera els buguidalencs, quan anaven a segar al camp, posaven les begudes en fresc i conservaven les paneres amb les carmanyoles del dinar perquè no es fessin malbé. I per fi, ho va trobar.

—Els tendals! —va cridar—. Si no hi ha rierols, hi ha tendals!

Les hurís es van quedar sense saber què dir. Però van esperar que l'almirall, que ja havia demostrat que era un vell savi, s'expliqués.

15

CATIFES VOLADORES I TENDALS

PASOMPÉ VA REUNIR tota la tripulació a coberta. Hi havia cares llargues i amoïnades. ¿El sol estava a punt de fer naufragar tot el seu esforç de dies i dies? El violinista de secà les va animar. Els va dir que en cadascun dels icebergs hi havia molta dolçor. Que no se l'acabarien ni que en perdessin una mica. I que si s'espavilaven, els podrien salvar sencers.

Pasompé estava entendrit de pensar la confiança que tenien en la seva suposada saviesa. Ni ell mateix tenia la certesa que el que se li havia ocorregut funcionés. Coneixia més que ningú la força del sol quan picava fort i els

estralls que feia. I sabia que quan deixessin l'oceà de l'Antàrtida, als raigs del sol s'hi afegiria la temperatura més càlida del mar.

Però ara totes les noies hurís havien escoltat la seva idea i l'havien tornat a aplaudir i a fer crits d'*hurra!*, *hurra!* per l'almirall *Pasompé!*

Per tota la coberta, i també a baix a la bodega de l'Artikahurí, la tripulació s'havia posat a teixir en improvisats telers construïts amb el joc de pals i cordes del vaixell.

Pasompé havia observat que en un racó de la bodega hi havia piles de fils de tots colors, gruixuts, de cotó, tires de tela i moltes agulles de les grosses. I aleshores va intuir que no podia ser d'altra manera. Que si es trobava entre les noies que habitaven al Paradís de Mahoma, dit també dels Violins, els fils i les cordes havien de ser un dels materials que més utilitzessin.

Els va preguntar per què feien servir tants fils, però ja sabia la resposta. Les catifes! Les antigues catifes voladores!

Ara, les noies de la tripulació treballaven sense parar. Els nusos anaven fent pams i els pams metres. En necessitaven tants! Quan tinguessin les catifes voladores suficients, les encaminarien en direcció als icebergs que arrossegaven i, amb cordes que els sobressin, com si fossin estels gegantins, els protegirien dels raigs del sol canviant de posició cada vegada que l'orientació solar els obligués a fer-ho amb cadascuna de les catifes que serviria per cobrir les masses de gel dolç.

Les hurís clavaven les agulles entre dos fils, passaven a l'esquerra i tornaven amunt. El moviment era molt ràpid, però. Pasompé ho observava embadalit. Passaven a la dreta, tornaven a sortir d'entre els dos fils, i cada cinc o sis punts estiraven fort per estrènyer els

nusos. De tant en tant tallaven els bucles quan arribaven a cada final de filera.

—Ei, almirall! Mira quina una!

La hurí grumet li ensenyava una catifa que començava a prendre forma. Eren moltes mans i les feien anar com si volessin de debò.

—¿I vosaltres sou les que fèieu les catifes voladores dels grans harems?

—No, ja no en teixim des de fa molts anys. Ara vivim damunt la molsa del Paradís de Mahoma on havíem trobat la felicitat i esperem que arribin els vells tan savis com tu.

Es va posar vermell. Pasompé encara no s'havia acostumat als afalacs que les noies hurís li dedicaven cada vegada que se sentien felices i li ho volien agrair amb paraules.

—¿T'agradaria volar en una catifa? —li va proposar la hurí topògraf.

—No he volat mai ni en avió. Els Boeings que passaven pel cel de Buguidedal sempre m'han fet por —es va excusar Pasompé.

—¿Vols volar amb la primera que acabem de teixir fins a un dels icebergs? —li va proposar.

No va saber dir que no. Però no li feia gens de gràcia.

Aquella aigua era glaçadíssima i ell havia proposat que les catifes voladores s'aprofitessin per fer de grans tendals dirigides des de coberta, no per fer viatgets de turisme ni que fos fins als icebergs que arrossegaven.

—Vinga, home, Pasompé, no siguis poruc!
—van cridar algunes de les hurís que van notar el seu espant.

—Prefereixo aprendre a teixir! —va dir com a sortida d'emergència per no posar-se en un compromís.

Al cap d'una estona ja feia punts. Però ho va haver de deixar córrer. Les enginyeres de vol estaven preparant els cables per dirigir les catifes quan les posessin sobre els icebergs i van reclamar la presència de l'almirall perquè aprovés alguns detalls.

Quan van tenir prou catifes, després d'unes jornades esgotadores sense reposar ni un moment, van organitzar una sessió d'enlairament de catifes. I l'operació va ser un èxit.

Amb els tendals fent ombra sobre els blocs glaçats, Pasompé va fer virar rumb definitivament cap al port del Paradís de Mahoma on les hurís que s'havien quedat esperant la seva arribada els preparaven una rebuda que el violinista de secà no podria oblidar mai més.

16

LA FESTA DEL SINGLOT

L'ARTIKAHURÍ VA FER SONAR la sirena per entrar a port. El moll del Paradís de Mahoma era ple fins dalt de les hurís que s'havien quedat esperant l'arribada dels icebergs que els portarien la dolçor. I ara el veien arribar, amb les catifes fent de tendals protectors i voleiant com banderes de colors a popa. I amb la tripulació que havia fet l'expedició a proa saludant, com el dia de la partida, amb els mocadorets de tul.

Pasompé feia anar la gorra i l'arquet. Sentia una alegria immensa dins el pit. Li queien les llàgrimes salades, però ara ja no li feia res

perquè els icebergs de dolçor portarien la felicitat a les hurís del Paradís dels Violins.

Totes els van rebre amb festes i alegries. Tothom volia explicar què havien fet a l'Antàrtida. Si els havia passat res. Com era l'almirall Pasompé en alta mar. Si era veritat que les foques eren cada vegada més petites i n'hi havia menys, com deien els homes que de tant en tant arribaven al Paradís de Mahoma. I, sobretot, quin gust tenia l'aigua dolça dels icebergs.

Van preparar una festa. Una gran festa de rebuda, com es fa en tots aquests casos.

Per celebrar-ho, abans de posar-se a taula, les hurís havien organitzat un bany en aigua perfumada. La primera que van fer servir per a un ús personal camí de la felicitat i portada per l'expedició de l'Artikahurí.

I, com és natural, Pasompé no se'n va poder lliurar.

—L'almirall també, l'almirall també! —van demanar a crits les que havien participat en el viatge.

—Ni sé nedar ni tinc banyador! —es va queixar el violinista de secà.

—¿Un mariner que no sap nedar? —van dir elles—. Ara ho veuràs, Pasompé!

I el van tirar a l'aigua vestit i tot. Després li van treure l'americana d'almirall. Després, els pantalons de mariner.

I la camiseta i els calçotets van ser cosa de mig segon més. I es va quedar amb la gorra i l'arquet fet un violinista perfumat.

Quan havien acabat el bany, les hurís cuineres del Paradís de Mahoma van deixar intervenir en el menú a la hurí que havia fet de cap de cuina de l'expedició en honor a la seva imaginació i la seva capacitat gastronòmica.

Així, es van repetir els ous de pingüí al plat i la salsa de pastor amb sal de cuina i els piquets de molsa.

—Molt bo, molt bo! —deien totes les noies hurís per fer les festes als benvinguts.

—Excel·lents aquests ous de pingüí! —exclamaven algunes.

—I la sopa de pastor no té comparació amb la que fem aquí al Paradís!

Després van venir els plats de la gran festa. Les hurís que feien de donzelles servien les plàteres i ho acompanyaven de melodies, ara que, la majoria, ja s'havia acostat al moll per passar els dits per les parets de glaç i tastar una mica de la dolçor de l'aigua de l'iceberg.

Van servir tòfones fresques amb bolets, mousse de lluç amb fonoll, ànec domèstic mig rostit a la salva del vi de cava, verdures en papillota al vapor de vi escumós, capó del Prat amb cava brut, que era un plat d'importació,

guatlles amb carbassons, salmó amb espinacs, perdius gourmets, molls amb romaní, sopa d'ostres i crema de pastanagues.

Per postres, hi va haver fonts plenes de fruita de tota mena amanida amb licors, i pastissos de crema, tot adornat amb brots de molsa fresca. I el saló on menjaven i bevien es va anar quedant en la penombra, només amb les espelmes perfumades d'ambre, perquè les ballarines necessitaven una llum especial per fer els seus numerets, sobretot davant de l'almirall Pasompé, a qui es dedicava, de fet, tot el sarau de la festa.

El vell violinista de secà va beure licors perfumats. Les hurís procuraven que no li faltés res i que quedés ben content per l'ajuda que els havia ofert.

—Ens has portat la dolçor i la felicitat, Pasompé —no li parava de repetir la hurí vice-

almirall que ja no s'havia mogut del seu costat des que havien arribat al moll del Paradís.

Però Pasompé no va poder quedar bé com hauria volgut. Li va agafar singlot. Un singlot impertinent, cridaner, poca-solta, que el va avergonyir i tot perquè se li escapava en qualsevol moment i davant de qualsevol circumstància, com per exemple quan una de les ballarines se li acostava per besar-li el front en senyal d'agraïment.

I ja no el va poder aturar en tota la nit.

Singlotant, singlotant, Pasompé va caure adormit als braços de la seva hurí vice-almirall, somniant en paradisos de violins i en ports plens d'icebergs amb el seu Stradivàrius ben amarrat a un norai del moll.

17

EL DIA QUE PASOMPÉ VA PERDRE L'ARQUET

EL DIA QUE PASOMPÉ va perdre l'arquet va ser l'endemà de la festa del singlot. Els comiats són tristos, ja se sap. I el violinista de secà havia de dir adéu a massa noies hurís que li havien donat la seva amistat.

A més, Pasompé havia de dir adéu a la hurí vice-almirall que havia passat tota la nit al seu costat, vetllant el seu son, vigilant que un singlot mal paït no li fes una mala jugada mentre dormia. I acaronent-li les arrugues del

rostre de violinista de secà, endurit pels anys a Buguidedal.

Per tot això, Pasompé va perdre l'arquet del seu petit Stradivàrius. I quan el va voler buscar ja no va saber on. Si a la cabina del vaixell trencagels de quan havia tornat de l'expedició, o si entre les moltes que feien de coixins al gran saló del sopar de la festa.

De fet, Pasompé ja sabia que un arquet sense violí s'acaba perdent. Prou experiència en tenia de quan va haver de dormir-hi i se'l va trobar, en llevar-se, embolicat entre els llençols.

—No sé si seré el mateix sense l'arquet... — va dubtar uns instants.

Es va trobar com aquell qui ha perdut la brúixola i no sap en quin coll de muntanya es troba i per quin camí ha de tirar. Ho va dir a la hurí vice-almirall.

—Si fossis el fill d'algun dels amics de les huris et podries quedar amb nosaltres...

—¿I no serveix passar per saurí? —va dir perquè, des que havia baixat de Buguidedal, havia après a aprofitar tot el que podia i a no oblidar que d'un gran mal sempre en surt un gran bé.

No. No servia. El Paradís de Mahoma o dels Violins també tenia les seves normes i no es podien transgredir. La vice-almirall li va prometre que li buscaria l'arquet del seu Stradivàrius per tot el Paradís i que no pararia fins que el trobés.

—Però ara te n'has d'anar, Pasompé! —li va recomanar—. És la llei. Has fet la teva visita al Paradís i has fet la teva ofrena perquè puguem continuar vivint i escampant felicitat. Hi ha altres cors que també se senten tristos com el teu, com si haguessin perdut el seu arquet.

De sortida pel gran portal de l'escultura d'Stradivàrius, el grup d'hurís que l'havia acompanyat es va anar separant d'ell i de la noia

vice-almirall. Havien arribat al punt a partir del qual Pasompé continuaria sol.

El tram del camí reial del Paradís continuava estant envoltat de les candeles punxegudes que, des que havien fet l'expedició de l'arrossegall dels icebergs, començaven a rajar aigua dolça que ara refrescava constantment les hurís del Paradís de Mahoma.

Les especialistes en canalitzacions havien ja posat en marxa el seu Pla Hidràulic i l'aigua salada dels bancs de gel anava per uns rius lluny de la molsa, per on començaven a córrer també seitons, verats, rogers, mòlles, lluços, popets, llagostins, escamarlans, gambes vermelles o sardines.

La nova aigua dolça dels icebergs es fonia en una estança aclimatada a prop del port i, en un estany artificial prop de la factoria de la fosa, s'hi havien posat cries de truita, anguiles,

bagres i barbs, i algunes tortugues a tocar de la molsa.

L'estol de noies hurís va començar a treure els seus mocadoretts de tul per dir adéu a Pasompé. La hurí vice-almirall havia arribat fins a l'últim replà de molsa que la llei li permetia.

—¿I ara què faràs, Pasompé? —li va dir mentre li deixava un bes a les galtes barrejat amb unes llàgrimes ja dolcíssimes.

—He de buscar el meu Stradivàrius. Denunciar el lladre que me'l va prendre del cotxe oficial. I, si mai el trobo... tornaré al Paradís de Mahoma per recuperar l'arquet!

Ho va dir tot d'una tirada, per allò que encara era una mica prudent. No volia dir adéu. Ni a reveure. Perquè sabia que ni adéu ni a reveure volien dir en realitat el que deien.

—Té... —va fer últimament la hurí vice-almirall.

—¿Una targeta? —de fet era folre de molsa.

—Sí. És l'adreça d'un antiquari que coneix molt el mercat d'objectes robats com el teu Stradivàrius. Vés a veure'l de part meva. Digues que has estat al Paradís de Mahoma. Parla-li de la noia de les Melodies Dolces. No perdis la targeta, Pasompé. Es diu, Mohamed Al-Zencants, i té un magatzem al mercat d'objectes vells.

—Gràcies, hurí de les Melodies Dolces. Tornaré per aprendre els refilets del Paradís dels Violins i per poder pujar-los fins a Buguidedal on els ocells no hi arriben a cantar.

I no va poder continuar parlant, ennuegat per un pes entre el pit i la gola.

Les hurís, al fons, havien començat a cantar la cançó del borratxí amb aquella melodia que l'havia captivat el primer dia a l'encreuament de camins.

Mentrestant, la blavissor de lapislàtzuli de l'entrada del Paradís s'anava tancant darrere

l'últim tel de molsa quan ell ja tornava a ser a l'encreuament de camins, al costat dels indicadors on havia llegit el rètol de *Les Fonts de les Hurís*.

18

LA VISITA AL MERCAT DE LES PUCES

EL MAGATZEM de Mohamed Al-Zencants era al capdavall d'un carreró sense sortida, dins el laberint de parades, tendals i cases velles aprofitades com a botiga dins el Mercat de les Puges.

Pasompé va haver de caminar una estona entre grans mocadors de tela estesos a terra i farcits d'objectes antics i de ferralla que els col·leccionistes es passaven entre les mans com a joies de gran valor.

El carrer de Mohamed Al-Zencants era una reunió de compradors i venedors que feien joc al voltant de les seves peces exposades a dins i fora dels magatzems de les cases de fusta vella, deshabitades i aprofitades com a mercat d'antiguitats.

Semblaven cases tretes d'un decorat de pel·lícula de l'oest. Algunes, fins i tot tenien un petit balcó amb barana abans d'entrar a la porta del magatzem i no n'hi havia cap que li faltés el pis de les golfes amb una corriola preparada per pujar-hi els mobles antics de més pes.

Pasompé va anar rellegint els rètols dels magatzems. La majoria eren fets sobre taulons de fusta. Ara, els antiquaris que es dedicaven al negoci havien modernitzat la imatge de les construccions de fusta amb pintures de tota mena a les diferents parts de les cases. N'hi havia que tenien tots els colors alhora repartits per les diferents peces. La façana vermella, les golfes verdes, la paret d'un costat blava, la de

l'altre costat groga, les finestres morades... I els noms dels antiquaris amb grans lletres en un rètol, penjat sempre amb dues cadenes, a la part més alta de la porta d'entrada.

—Mohamed Al-Zencants... És aquí! —es va dir Pasompé rellegint amb atenció el rètol de l'amic de la hurí del Paradís.

Va entrar al magatzem. L'antiquari no es veia, però tot era ple d'objectes de tota mena. Pasompé va tenir la sensació que s'equivocava. Que enmig d'aquell desgavell d'andròmines no podia ser que hi hagués el seu Stradivàrius. I si mai el trobava en un magatzem com aquell, el més probable és que ja no tingués ni les cordes per aprendre a refilar amb les melodies dels rierols.

Hi havia feixos de ventalls amb barnilles de nacre, barrets de palla i llaçades, barquetes de marqueteria, mascarons de proa, molts pots de farmàcia, àmfores, plafons de rajoles

policromades, rajoles esmaltades amb oficis antics, medalles i creus per a tots els gustos, reliquiaries, plats de porcellana miraculosament sencers, picaportes de ferro forjat, baranes de balcó rovellades, capçals de llit de monja, nines de porcellana, miralls, caixes de música, jocs de cafè, plàteres d'argent, maniquís de modista amb algunes mans escapçades pels cops, pipes d'ivori, morters d'aram, cascos de bomber, gorres de plat, tres peus, estoigs d'expedició, calaixeres, cadires entapissades, tocadors amb palanganes mig picades...

—¿Li interessa alguna cosa, senyor...?

La veu, que va sortir de darrera d'un paravent amb una tela teixida i tintada amb mil colors, va espantar Pasompé.

—Ah!... No... Busco...

—¿I no ho ha trobat? Aquí hi ha de tot, senyor —li va dir l'antiquari que tenia al davant, un home ja d'edat, amb vestit de caçador de la

selva, una espessa llarga blanca i un barret fent conjunt amb el vestit.

—Busco el senyor... —i es va treure la targeta de la hurí del Paradís dels Violins—. El senyor... Mohamed Al-Zencants.

L'antiquari es va mirar Pasompé de dalt a baix. No feia gaire bona pinta, però estava acostumat a rebre visites que a primer cop d'ull no li causaven cap bona impressió i després resultaven ser autèntics baguls mòbils carregats de trastos de valor.

—Mmmm... Mohamed Al-Zencants sóc jo mateix. ¿I vostè qui és, si no li fa res?

—Sóc Pasompé de Buguidedal. I m'envia la hurí de les Melodies Dolces...

Els petits ulls negres de l'antiquari es van enlluernar sota unes celles espesses que amb prou feines els hi deixaven veure.

—¿Has estat al Paradís de Mahoma, tu, també? —va dir en veu baixa, tutejant-lo, i mirant cap a fora com si tingués por que algú l'espies i no pogués sentir el que acabava de dir.

—Al Paradís dels Violins, sí. Però és llarg d'explicar i no sabia com dir-li per què hi vaig arribar... —va confessar Pasompé amb la seva bona fe de buguedalenc.

—Ho entenc, Pasompé, ho entenc... Passa... Vine...

I el va fer entrar darrere d'un cortinatge que amagava la rebotiga de Mohamed Al-Zencants i on, en un petit despatx, feia els tractes de senyor.

19

UN STRADIVÀRIUS EN VENDA

EL VIOLINISTA DE SECÀ li va dir a l'antiquari Mohamed Al-Zencants que faria el que fos per trobar el seu petit Stradivàrius.

—¿I dius que el violí va ser del tsar-reitó de Buguidedal?

Per fi, Pasompé havia trobat algú que s'interessava de debò pel seu petit violí. I que no l'anomenava *això*, ni *artefacte*, com havien fet alguna vegada els experts de la Villette Regional.

Van quedar que l'antiquari se'n preocuparia. Que faria córrer la veu, que en llenguatge d'antiquari vol dir posar en marxa l'operació de recerca de l'andròmina en qüestió.

—Al Mercat de les Puges —li va dir—, allò que no troba Mohamed Al-Zencants, no ho troba ningú!

Això va deixar molt tranquil Pasompé que, a més, confiava del tot en la recomanació que li havia fet la hurí de les Melodies Dolces.

Ara, mentre vagarejava pels carrerons del Mercat de les Puges, hi pensava. La veia al seu costat fent de vice-almirall al vaixell Artikahurí. La sentia encara acompanyant-li el son després de la festa. Notava la dolçor de les llàgrimes que li van rajar quan es van dir adéu.

—Oh, Pasompé, Pasompé! —es va dir somrient—. Vinga, vinga, que ets un vell violinista de secà i que has de tornar a Buguidedal tan aviat com trobis el teu

Stradivàrius i aprenghis a fer-lo refilar! No hi pensis tant en Melodies Dolces i estigues per la feina, bandararra!

El Mercat s'havia atapeït del tot. No hi cabia ni una agulla més. Els venedors estaven a l'aguait darrere les seves parades d'exposició. Els compradors s'empenyien els uns als altres, caminaven a botets i entorpien el pas quan s'aturaven per observar alguna de les andròmines que estaven a la venda.

Mohamed Al-Zencants li havia dit que anés a donar un tomb i que el deixés treballar. Que hi tornés després d'unes hores. La veritat és que Pasompé estava neguitós. I encara tenia el dubte que el vell antiquari fos capaç de donar-li una pista sobre el seu petit Stradivàrius.

Es va aturar en una parada plena de retrats d'avantpassats, canteranos amb marqueteria i llums de llautó daurat i polit. Hi havia un parell de traficants. Els va reconèixer perquè anaven

amb vestit de senyor amb americana de solapes amples i portaven fins i tot una maleta amb clau de caixa forta als panys. Negociaven amb l'antiquari. I Pasompé, tot i que era molt poc xafarder, va escoltar sense voler una part de la conversa.

—¿Compren un petit Stradivàrius del tsar-reitó? Mmm... —deien el parell de personatges.

—Hi ha molts calés pel mig! —afegia el venedor de la parada.

—¿I dius que té un valor incalculable?

—Es parla que és una peça única al món!

—Un negoci d'aquells rodons per tancar la barraca d'una vegada, vaja! Mmm...

Pasompé es va alterar. El cor li batejava amb força. ¿Parlaven d'un Stradivàrius? ¿Parlaven d'una peça única al món? Parlaven del seu Stradivàrius!

—És perillós... Això està molt vigilat, últimament... —va objectar un dels pinxos.

—Jo m'encarrego dels carrabiners. Tinc mètodes i mitjans...

—Un bon dia, el xantatge et portarà a la presó per a tota la vida!

—Vinga, el dia és curt! ¿Què dieu? ¿Feu o no feu?

Els traficants van fer un gest de cap. Van dir que sí. Que feien, esclar. I que ja veurien com. El de la paradeta va confirmar que qui comprava era Mohamed Al-Zencants, el vell del carrer dels moros, va dir. I que quan el sol es pongués, tancarien el tracte.

Pasompé no va poder esperar més. Va córrer cap al carrer del magatzem de Mohamed Al-Zencants. El va trobar amb un plomall a les mans espolsant un maniquí que representava un criat de color negre amb plàtera a la mà.

—Mira, Pasompé! ¿Una bona adquisició, oi? Només cal que es posi a caminar perquè sembli real!

Pasompé, que no hauria sabut on posar-se el negre si fos seu, va estar una estona esbufegant de tant que havia corregut entre la gernació i també per l'alteració de les bategades del cor alertat per la conversa que havia espiat.

—Volen vendre l'Stradivàrius, Mohamed! — va dir com una explosió quan va poder parlar.

—¿Què et passa, Pasompé? esclar que volen vendre l'Stradivàrius...

—Però... Hem d'avisar els carrabiners! Els de debò!

—Fuig, home! Què t'empatolles? Ni pensar-hi! Jo mateix he fet córrer la veu que el comprava. Apa, passa. Tranquil·litzat, home. Al Mercat de les Puges, tenim el nostre sistema de treballar... Ja ho veuràs quan sigui l'hora que el sol s'amagui, com hi haurà novetats.

I Mohamed Al-Zencants va picar l'ullet a Pasompé en un gest de gat vell que el violinista de secà també va entendre ni que fos de Buguidedal.

20

UNA TELEFONADA MOLT MAFIOSA

EL TELÈFON DEL MAGATZEM d'antiguitats de Mohamed Al-Zencants va sonar. Era un d'aquells aparells daurats, antiquíssims, amb un cordó negre. Estava al despatx de la rebotiga, darrere el cortinatge.

—Signore Mohamed... —deia la veu telefònica.

—Jo mateix.

—No digui res. Escolti atentament. Tenim una peça que li interessarà...

—Escolto, escolto... —va dir Mohamed que començava a ensumar que l'ham que havia parat començava a fer picar.

—¿Com anem d'art, Mohamed?

—Digueu, i ho veurem...

—Tenim un Marc Chagall de primera!

—Mmm... ¿el pintor jueu rus? —va dir Mohamed posant-se unes ulleretes petites i agafant un bloc de notes polsegós i el llapís lligat a un cordill del costat del telèfon.

—Exacte! Bona cultura, Mohamed.

—Per anar tirant només.

—Es tracta d'un quadre importantíssim. I té un valor incalculable.

—Ja... I naturalment, ha desaparegut d'una col·lecció privada... —va insinuar Mohamed que en sabia un niu de tractar amb traficants.

—Anem bé, Mohamed, per començar. Anem molt bé... —va continuar la veu que tenia un to sicilià inconfusible—. Precisament fa uns anys que va desaparèixer del museu de Tossa...

—¿Tossa...? —va repetir Mohamed que no estava fort en geografia.

—Sí, Tossa... Tossa de Mar... Mediterrani amunt... A prop de Cala Morisca... —va ajudar la veu.

—Ah, sí, Cala Morisca! —va exclamar Mohamed.

—¿El voleu veure? Podem ser al Mercat de les Puges d'aquí a una estona, si voleu fer un bon negoci...

—Molt bé... Us espero...

Pasompé estava nerviós donant voltes pel magatzem. Es va llançar al damunt de Mohamed quan havia acabat de penjar i sortia de la rebotiga.

—¿Què...?

—Ah, res... Un quadre... Una pintura de Marc Chagall que em volen vendre...

Però Mohamed Al-Zencants va proposar a Pasompé que se n'anés a les golfes del magatzem i que no en sortís fins que ell l'avisés.

—¿I si apareix el venedor de l'Stradivàrius?

—va dir Pasompé que no es volia perdre cap detall.

—No et preocupis, home... Sé com he de tractar amb aquesta mena de gentussa.

Al cap d'una estona, un parell de visitants endiumenjats entrava al magatzem de Mohamed amb una tela enrotllada i protegida amb un bolic de paper d'embalar.

—Signore Mohamed... —va tornar a repetir el que havia parlat per telèfon.

—Per servir-vos... Passeu...

Els dos traficants es van assegurar que ningú no els hagués anat darrera pel carrer dels moros. I van entrar a la rebotiga de Mohamed disposats a desenrotllar l'obra de Chagall que li volien vendre.

21

EL QUADRE DE MARC CHAGALL

ELS DOS TRAFICANTS van estendre la pintura de Marc Chagall al damunt de l'escriptori de Mohamed Al-Zencants. Una tonalitat blau cel va aparèixer als ulls de l'antiquari que s'havia tornat a posar les ulleretes.

—Fantàstic... —va exhalar.

—Ja us ho hem dit, Mohamed. És autèntic. Una peça valuosa per la seva raresa.

Mohamed no es va poder estar de passar-hi els dits amb un gest d'enamorat de l'art.

—Era la peça més important del Museu de Tossa, com comprendreu... —van reforçar els traficants.

Mohamed va estar una estona sense dir res. Mirava el personatge pintat per Chagall. Era un petit violinista volant, a través d'un finestral blau, on semblava que estava entrant, mentre tocava el seu Stradivàrius amb l'arquet. Al fons, un poblat que hauria pogut ser el de Buguidedal, tot d'isbes, petites cases de camp amb teulades de pendent, semblava que ballessin al so del músic. El violinista, que vestia de negre, era més aviat jove, rodonet de cara, però tenia una retirada que va preocupar Mohamed des del primer moment que el va veure en pintura.

—És fantàstic! —va repetir després de la contemplació—. ¿No té nom, la pintura?

—És clar. Mmm... Doncs... —un es va passar la pilota a l'altre—. Doncs... El violinista —van

dir finalment—. Fan córrer que si és el que va inspirar aquella pel·lícula d'un violinista a la teulada.

—La del pobre que somniava ser ric, sí... —
va dir Mohamed.

—Bé... —van deixar anar els traficants.

Mohamed va fer la pregunta.

—¿Quant?

—Deu mil dels més grossos.

—¿Cent milions? —va exclamar l'antiquari,
traient-se les ulleres i obrint els ulls de bat a
bat.

—Bon càlcul, Mohamed.

—¿Que esteu sonats? ¿Qui us penseu que
us pagarà un preu així per una aquarel·la que...?

—Si no us interessa, Mohamed... —van
amençar els traficants que ja es disposaven a
cargolar una altra vegada la pintura de Chagall.

—Esclar que m'interessa... Però necessito temps... He de trobar el comprador... I no és fàcil!

—Aleshores...

—Vint-i-quatre hores, només... En tinc prou.

—¿Demà a la mateixa hora, Mohamed?

—Sí, demà a la mateixa hora. Quan es pongui el sol. Aquí mateix, al magatzem.

Els dos traficants van tornar a embalar l'aquarel·la i van sortir al carrer del Mercat de les Puges amb la mateixa precaució amb què hi havien entrat.

Mohamed va cridar Pasompé que havia estat escoltant part del tracte des del capdamunt de l'escala de fusta que pujava a les golfes.

—Ja pots baixar, Pasompé...

El violinista de secà va baixar els graons de tres en tres. Tornava a estar excitat com quan havia vingut de les parades del Mercat.

—Ells!... Són ells!... —va dir.

—¿Ells, qui? ¿Què t'agafa ara?

—Són els pinxos que parlaven del meu Stradivàrius a la parada de l'antiquari! Els he conegut per la veu! ¿Oi, que portaven americana de solapes amples i una cartera amb caixa forta?

—Bona feina, Pasompé! —va dir Mohamed que veia com se li aclarien els dubtes que tenia sobre el parell de pinxos.

—¿Què penses fer, Mohamed? —va demanar Pasompé.

—Res. Esperar... O sigui que el quadre de Chagall amb un violinista no fa res més sinó portar-nos a l'Stradivàrius de Pasompé... —va

dir en veu alta, però com si parlés a una de les andròmines del magatzem.

—Explica't, Mohamed... —deia impacient Pasompé.

—Mmm... Hi haurà novetats, Pasompé. Ja ho crec si n'hi haurà...

I es va quedar mirant Pasompé una llarga estona. De la mateixa manera que havia contemplat el violinista de Marc Chagall. Aquella retirada... Però no en va fer cas. El món és ple de coincidències i a vegades sembla que estiguem fets de motllos. I tots els violinistes devien assemblar-se, va pensar Mohamed finalment. Però no s'hi va resistir.

—Escolta, Pasompé... ¿A Buguidedal, les cases són totes isbes i tenen teulada amb pendent?

—És clar que són isbes, Mohamed. I els buguidedalencs s'estan darrera les persianes esperant que jo un dia els porti la melodia del

món amb el meu petit Stradivàrius. esclar que sí —va repetir més fluix, perquè li havia tornat aquella tristor que li tornava sempre que pensava en el seu violí.

22

UN RESCAT MILIONARI

L'ENDEMÀ, abans de la posta de sol, el telèfon de Mohamed Al-Zencants va tornar a trucar.

—Signore Mohamed... —deia la mateixa veu del pinxo que havia estat al magatzem del Mercat de les Puges.

—Ah... Sou vosaltres... No he pogut localitzar el comprador... —es va apressar a dir Mohamed—. Però continuo mantenint el compromís...

—Xeï, xeï, xeï! —el va interrompre el traficant—. Poca gresca amb nosaltres, mestre. No som dels que ens l'engaltem fàcilment. Si no hi ha pasta, no hi ha violinista de Chagall...

—És qüestió de poques hores... —va allargar Mohamed, que havia tramat el seu pla per impacientar els traficants.

—¿Potser que parlem d'una altra cosa, mentrestant? —van dir ara els traficants.

—Fem-ho... El comprador està molt interessat en el violinista de Chagall... i també en el violí... —va aventurar-se per fi Mohamed.

—Sabíem que éreu l'únic del Mercat de les Puges que entendria molt aviat les nostres raons, Mohamed... Sou llest i enteneu en el negoci com n'hi ha pocs... Si es tracta d'un encàrrec especial, us podem oferir també un violí com el del quadre...

—Ha de ser un Stradivàrius... —va forçar Mohamed.

—Esclar que sí! Marxant un petit Stradivàrius per al senyor Mohamed! —va fer ara la veu del traficant plena d'alegria.

Havien picat. Mohamed va fer un senyal a Pasompé tancant en rodona el dit índex i el gros.

—¿Quant? —va tornar a preguntar Mohamed.

—¿Faria, l'aquarel·la de Chagall i l'Stradivàrius, tot plegat, per trenta mil dels grossos?

—¿Tres-cents milions? —va tornar a exclamar Mohamed que no pensava pagar ni cinc.

—¿Us sembla poc, potser?

—No sé si el comprador podrà...

—Podrà, Mohamed... Ja veureu com sí que podrà...

Van tornar a quedar per l'endemà a la mateixa hora. Però les coses des d'aquell moment van anar molt de pressa. L'endemà mateix, a primera hora, un missatger amb moto i tapat fins dalt amb un casc, va portar un correu urgent a Mohamed.

L'antiquari el va obrir al seu escriptori i va cridar de seguida Pasompé que encara dormia a dalt les golfes del magatzem del Mercat de les Puges.

—Mira, mira!... —va dir ara exaltat Mohamed davant el que va sortir del sobre.

—Són fotos del meu Stradivàrius! —va exclamar Pasompé amb els ulls entelats de veure el petit violí ni que fos en imatges.

—I estan fetes ahir mateix. Fixa't, els diaris del darrere són de l'edició d'ahir! —va observar Mohamed.

De seguida van descobrir què pretenien els lladres de l'Stradivàrius. Entre les fotografies,

una carta anònima, feta pacientment, amb lletres retallades de diari, imposava les condicions a Mohamed si volia tenir el petit violí a les mans.

Li deien que estava en bones condicions. Que ni tan sols l'havien tocat. Però que sabien el valor que tenia. No es conformaven amb els tres-cents milions del preu de venda pel lot del quadre i l'instrument.

Mohamed li ho va dir mentre ho llegia a Pasompé:

—Es queden l'aquarel·la de Chagall. No està a la venda. I ara volen un rescat, Pasompé... La teva casa pairal de Buguidedal, uns llits decorats que tens d'herència, una cònsola panxuda, el piano de l'avi, els escuts d'armes de la família, un parells de selles de muntar i la caixa de núvia de la teva besàvia. I et donen poques hores perquè ho decideixis. Han

endevinat que el comprador havia de ser algú molt pròxim a l'Stradivàrius.

Pasompé va abaixar el cap. ¿D'on havien tret aquell inventari? Tot allò era l'únic que posseïa a Buguidedal. I ho havia anat conservant des de les herències del rebesavi fins que ell també es morís i ho passés als parents buguidedalencs que li anaven darrera.

—¿I com volen que els ho porti? Vaig fer moltes hores de camí i no puc pas anar i venir amb tot el carregament... ¿Com volen que porti la casa a coll? —va exclamar desesperat.

—Aquí ho diu, Pasompé... En tenen prou amb un document jurat davant del seu notari... Al Mercat de les Puges, feta la llei feta la trampa... Hi ha notaris per això i tot.

—Ja et vaig dir que em desfaria de tot el que tinc si de veritat he de recuperar el meu Stradivàrius...

—No corris i deixa'm fer... —va explicar Mohamed—. Els traficants acaben dient que si no responc abans de la posta de sol amb el document jurat del comprador, que ets tu, treuran l'Stradivàrius fora de les fronteres de l'Alt Bugui i ja no el podrem recuperar mai més.

—Són uns poca-vergonyes! —va dir indignat Pasompé.

—Sí, però, no saben en quines mans han caigut.

I Mohamed va esperar que els traficants truquessin per concertar l'última cita amb ell i el comprador. Els va dir que d'acord. Va dir que volien veure l'Stradivàrius abans de firmar. I també li van dir que d'acord. Van fixar el punt de la cita.

—L'encreuament de camins, al pal d'indicadors de les Fonts de les Hurís —va proposar Mohamed.

I quan va haver penjat el telèfon, va enviar un missatge amb un dels coloms de les golfes al Paradís dels Violins.

—Tot sortirà bé, Pasompé —li va dir triomfant mentre els dos observaven com el colom, amb el paperet lligat a una de les potes, alçava el vol majestuós pel damunt dels magatzems del Mercat de les Puges.

23

EL FALS DETECTIU MALAHMEN SINOIAFON

QUAN UN ANTIC CADILLAC arribava a l'encreuament dels indicadors, prop de la frontera de l'Alt Bugui, les hurís ja s'havien avançat per canviar les fletxes dels rètols i deixar només el del camí de les Fonts de les Hurís que era el punt on Mohamed havia citat els venedors de l'Stradivàrius de Pasompé.

El cotxe havia anat fent el camí del Paradís confiat que trobaria aviat l'antiquari del Mercat

de les Puces amb el Pasompé disposat a signar el document per pagar el rescat. Quan es van adonar que estaven perduts ja no van ser a temps de recular.

El xofer del cadillac, un dels dos pinxos que havia estat al magatzem de Mohamed, va obrir els fars de boira, i va notar que els pneumàtics se li encallaven en els tolls de molsa que fins aleshores no havien descobert.

—¿On ens hem posat? —va cridar el tercer personatge que anava al darrere, en la penombra de l'automòbil, i portava ben agafat el petit Stradivàrius robat a Pasompé.

—No ho sé, senyor! —va dir esglaiat un dels traficants, mentre el seu col·lega començava a mirar la guia de carreteres on no apareixia en cap lloc la ruta que estaven fent.

—L'indicador del rètol era el mateix que ens va dir Mohamed! —es va excusar el xofer.

No van tenir temps de dir res més. A poc a poc van notar que el cadillac s'inundava com si haguessin entrat de cop i volta dins un llac profund.

—Maleït siga! —van cridar els traficants—.
Ens mullem!

—I ens ofeguem en aigua salada!

El que portava el petit violí va sortir del cotxe amb els braços alçats perquè l'aigua no toqués la caixa de ressonància ni les cordes de l'Stradivàrius. Va sentir de lluny, els crits dels dos pinxos que no devien saber nedar, i que feien gluc-gluc ni que s'haguessin enfilat a la capota del cadillac.

—Ens les pag... gluc... garàs.. gluc... Sin...
gluc... Sinoiafon! —van tenir temps de dir
encara.

Mohamed Al-Zencants i Pasompé van sentir els crits des de darrere unes roques, prop de l'escultura a l'entrada del Paradís de Mahoma,

amb algunes de les hurís que els havien anat a buscar per donar-los un cop de mà i no haver de pagar el rescat.

—¿Sinoiafon?... —va dir Pasompé—. Em sona... Sí, Malahmen Sinoiafon!... És el detectiu que em va telefonar la nit que vaig dormir a l'habitació de la Villette Regional. És el que em va voler oferir els seus serveis d'investigador per trobar l'Stradivàrius! Ara ho entenc tot! Només el mateix pispà podia saber que me l'havien pres!

—¿Aquest pillastre, un detectiu? —va afegir Mohamed—. Al Mercat de les Puges li diuen *Posa-mhoaqui-quentinc-butxaques!* Una mala peça! Mi-te'l com ve amb l'Stradivàrius alçat pensant-se que encara se'n sortirà...

Era veritat. Perdut entre el toll de molsa. Moll fins als ossos, el fals detectiu havia arribat a la portalada del Paradís dels Violins i havia vist, espantat, l'escultura d'Stradivàrius que

indicava la fita principal del poblat de les noies de Mahoma.

És el moment que esperaven les hurís que s'havien aposentat prop d'aquell lloc per caçar el lladregot que aparegués amb l'Stradivàrius de Pasompé.

Tot va tornar a anar molt de pressa, com van aquestes accions que de tan calculades no poden fallar ni una mil·lèsima de segon.

Del passadís van sortir, propulsades pels motors Dièsels i amb les hèlices que havien servit per traslladar els icebergs des de l'Antàrtida, unes barres de gel que van entrebancar Sinoiafon fent-lo caure per terra amb un pataplaf! de relliscada.

Aleshores, una dotzena d'hurís se li van tirar al damunt per lligar-lo amb les cordes de mariner que tenien del vaixell, mentre dues hurís d'assalt rescataven l'Stradivàrius i se l'emportaven cap a dins al Paradís abans que

Malahmen Sinoiafon encara s'hi resistís de males maneres i haguessin d'utilitzar mètodes més definitius per fer-li abaixar els fums de pinxo que traginava.

24

PASOMPÉ APRÈN MELODIES DOLCES

LA NOIA DE LES MELODIES DOLCES va convidar Pasompé i Mohamed en nom de totes les altres que es quedessin una estona al Paradís de Mahoma o dels Violins.

Van preparar una sessió de ballarines perquè les hurís que havien fet l'assalt al fals detectiu entreguessin l'Stradivàrius recuperat al violinista de Buguidedal.

Pasompé no va poder evitar de sentir-se emocionat quan va veure entrar al saló quatre de les hurís amb el seu petit violí alçat a vuit mans.

Després, la noia de les Melodies Dolces se'l va emportar a un lloc on no se sentien sinó els rierols de les aigües dels icebergs que la factoria havia anat desglaçant.

El violinista de secà va escoltar per primera vegada les melodies de debò. L'aigua saltironava roques avall i, molt al lluny, algunes hurís els acompanyaven amb cantilenes i refilets semblants als dels ocells.

—Però ara que tinc Stradivàrius no tinc arquet... —es va doldre Pasompé.

La hurí de les Melodies Dolces li tenia la sorpresa preparada des que sabia que Pasompé tornaria al Paradís de Mahoma. Va aixecar unes fulles verdes de jonc que havien crescut prop d'un dels saltants d'aigua. I en va treure l'arquet.

—Des del dia que vas marxar, no vaig parar fins que el vaig trobar. El tenia aquí guardat esperant aquest moment.

Pasompé va agafar l'arquet com havia fet tantes vegades a Buguidedal. Es va posar l'Stradivàrius a l'espatlla esquerra i el va acaronar amb la galta. I va començar a passar l'arquet per les quatre cordes.

Imitant els refilets de les hurís i els saltants de l'aigua dolça dels icebergs, les cordes van començar a deixar sentir les seves primíssimes melodies.

—Mira, així... —li va dir Melodies Dolces acompanyant-li el braç amb l'arquet.

Tot el Paradís de Mahoma es va omplir de refiladisses seguint les notes que Pasompé anava trobant ajudat per la hurí Melodies Dolces.

No feia cap falta que Pasompé estigués gaires hores ni dies assajant amb l'Stradivàrius. ¿Què havia fet a Buguidedal durant anys i anys sinó ensinistrar-se amb l'arquet i el violí ni que ell ni ningú no el pogués sentir?

—Ara ja pots tornar a Buguidedal i fer escoltar la música als buguidedalencs —li va dir Melodies Dolces.

Es van tornar a dir adéu com feia uns dies. Mohamed Al-Zencants li va dir que si mai tornava al Mercat de les Puges que el passés a veure pel magatzem.

—I si mai vols vendre un Stradivàrius... —va bromejar—, ja saps qui te'l comprarà.

Es van abraçar.

—D'aquí a Buguidedal hi ha un bon tros, però si mai hi puges, Mohamed... —va dir també Pasompé—, em trobaràs a la plaça amb el meu Stradivàrius.

Melodies Dolces es va encarregar d'acompanyar-los fins a molt a prop de l'encreuament dels indicadors.

—¿I què heu fet amb el fas detectiu Malahmen Sinoiafon? —va preguntar Pasompé abans de deixar el Paradís de Mahoma.

—El tindrem castigat amb nosaltres —li va dir Melodies Dolces—. Tenim una llei de treballs forçats. Algú havia de fer anar la maneta del motors de la factoria perquè els icebergs es fonguessin i ens fessin aigua dolça sense parar.

Mohamed se'n va anar per un cantó i Pasompé va començar a refer el camí fins a la Villette Regional de Ciència i Tecnologia.

Havia deixat Melodies Dolces amb el seu mocadoret de tul fent-li adéu fins que es va perdre en la boira humida de l'entrada del Paradís.

A prop de la Villette Regional ja va veure que hi havia festa grossa. Els experts eren tots als jardins de les instal·lacions amb vestits de jaqué i les seves senyores amb vestita llargs i plenes de collarets fins als peus. I la gegantina

bola cristal·lina relluïa més que abans damunt d'un estany que s'havia començat a omplir d'aigua dolça.

Es va acostar a una de les baranes i va escoltar atentament. De l'aigua sortien les melodies dolces que ell ara ja entenia perquè les havia après a interpretar amb el seu Stradivàrius!

Estava encantat mirant amb el nas enlaire la gran bola quan es va tornar a sentir que el trucaven a l'esquena amb uns copets afables.

—Senyor Saurí!... Quina alegria!... I amb el seu *saurí* i la seva *vareta* de sempre!

Era el senyor Valentin Mamtevitx que estava naturalment tan radiant com l'últim dia, però més perquè, segons li va dir de seguida, la prospecció que ell havia fet al camp de fites de boles de colors havia estat tan eficaç que tota la Villette ja anava d'aigua dolça, la bóta del senyor Kabal Moldesed, el cap de la Villette,

tornava a tenir un bon nivell de reserves, i tots els experts, per fi, van creure en allò que la *vareta* mou *aiguades*.

—I tot gràcies a vostè, amic Saurí! —va afegir tornant-lo a abraçar mentre el deixava amb un braç a cada anca amb l'Stradivàrius per un costat i l'arquet per l'altre.

El senyor Abdel Muyad, el ministre de Regs, el va veure des de la llotja presidencial on escoltaven les melodies dolces del temps de la bola cristal·lina i es va aixecar per agafar el micròfon sense fils i fer parar l'atenció de tots els convidats.

—Senyores i senyors, autoritats i especialistes del Programa Hidrometeorològic de la Buguilnesco, permeteu-me que interrompi per uns instants l'audició fresca i feliç de les melodies, les campanelles i els refilets per dir-vos que ha arribat per acompanyar-nos un personatge a qui tots devem que ara puguem

ser aquí celebrant l'èxit de la nostra investigació...

Tothom va buscar amb la mirada el personatge de tant de pes que era motiu de discurs per part del ministre.

—Em refereixo al senyor Saurí... Aquell d'allà... Senyor Saurí... Un apaudiment per la seva prospecció tan encertada!

Tothom va aplaudir. Hi va haver alguns crits de *visca, visca, el senyor Saurí!*, i alguns xiulets d'aprovació, confosos segurament perquè l'havien vist amb un Stradivàrius i es devien pensar que era el músic convidat de la festa.

Pasompé va envermellir de tanta vergonya. Va ajupir unes quantes vegades el cap en senyal d'agraïment, remugant entre llavis un flux *no es mereix, gràcies, no es mereix*.

I quan l'eufòria va haver passat i els experts tornaven a estar embadalits amb el cant

dels segons, els minuts i les hores de la gran bola cristal·lina de la Villette Regional, se'n va anar sense fer soroll cap al bladar de Mohamed Scurat per enfilear el camí de Buguidedal.

25

UN CONCERT A LA PLAÇA DE BUGUIDEDAL

TOTHOM ES VA REUNIR a la plaça de Buguidedal i va aixecar per fi les persianes de les finestres i els balcons de les isbes on vivien. Els altaveus del pregoner anunciaven que Pasompé, el violinista de secà, havia tornat i que regalaria un concert per fer escoltar melodies dolces a tots els buguidedalencs.

Les buguidedalenques més velles ja hi eren quan encara faltava més d'una hora amb les cadires portades de casa, amb els millors vestits que tenien guardats a l'armari per a les grans celebracions, i a primera fila per no perdre's cap detall.

Els buguidedalencs que havien tornat de la feina feien rotllana per les porxades de la plaça tots endiumenjats i amb els caps plens de brillantina esperant que al repeu de la font del déu Neptú aparegués Pasompé amb el seu violí.

Les buguidedalenques més joves feien córrer, amb una mica d'enveja, que Pasompé havia anat de viatge a un lloc ple de noies bellíssimes que li havien ensenyat a trobar endolcides melodies amb l'arquet i el violí.

Les criatures, també amb els vestits de festa, corrien al voltant de la font, que ja rajolinava una mica més, esperant que es poguessin asseure a terra per veure de què anava la cosa.

Quan va ser l'hora, Pasompé va aparèixer per un racó de la plaça i tothom es va girar per veure'l arribar.

Portava l'Stradivàrius i l'arquet, com sempre, i alguns marrecs dels que abans corrien

fent rotllana, es van aplegar per entonar la cançó del borrarxí que li cantaven en altres temps. Però, només arribar al segon vers de la tonada, van rebre un parell de clatellots propinats per les dones més velles que tenien a mà.

Tot feia cara de concert solemne i fins i tot els veïns de Buguidedal s'havien enjoiat per rebre Pasompé com si fos un virtuós de fama que hagués vingut d'una gira internacional omplint auditoris amb el seu violí prodigiós.

Pasompé es va col·locar molt a prop de l'estàtua de Neptú. Dret damunt del repeu, com ho feia totes les tardes quan vivia a Buguidedal. Sempre de cara al poble. I tothom va fer un silenci sepulcral perquè alguns xxxt! van donar l'ordre que allò estava a punt d'engegar.

Tot Buguidedal va ser una simfonia melodiosa escampada des de les cordes de l'Stradivàrius de Pasompé. Cada vegada que el

violinista de secà s'aturava per reposar i saludava, els buguedalencs, amb les criatures incloses, arrencaven a aplaudir i esperaven que es tornés a posar el violí entre cap i coll per tornar a engegar un altre d'aquells refilets que no s'havien escoltat mai a Buguidedal.

Es va fer fosc. El fanaler ja havia encès els llums i la plaça es va transformar en un ambient encara més acollidor per als qui ja no se n'haurien mogut en tota la nit.

Finalment, Pasompé va tocar la melodia de la cançó del borratxí i les criatures, que ja no havien fet més el poca-solta, es van posar amb unes galtes com un pebrot de pensar que allò era el que havien cantat tan malament i tantes vegades anant darrere dels pòtols de Buguidedal.

Va ser un final apoteòsic. Els buguedalencs van aplaudir sense parar. Les velles de les primeres files es van aixecar de les

seves cadires com si haguessin assistit a una gala i fossin les dames de les primeres autoritats convidades.

L'alcalde de Buguidedal es va acostar al repeu de la font de Neptú i va posar una banda commemorativa a Pasompé i el va abraçar com un gran artista que hagués organitzat un concert benèfic per al poble.

Va passar un Boeing pel cel i, per uns moments, va fer aixecar el cap dels buguidedalencs. Per primera vegada, els roncs de l'avió els amoïnaven. I el van escridassar fins que no va ser ben lluny del poble i només quedava l'estela que havia deixat el seu pas.

La plaça va quedar buida al cap d'una estona. El rajolí de la font del déu Neptú petava amb un ritme melòdic sobre les lloses que feien de pica. Uns brots de molsa havien començat a treure el cap per entre els afegits del repeu. I un ocell petitíssim es va acostar a la font per

repicar els primers tanys d'humitat. A l'altre costat de la plaça se sentien els cants d'un grill que s'havia animat amb les melodies de Pasompé.

En la penombra dels fanals que enllumenaven el carrer costerut que portava a casa seva, Pasompé va pensar en el Paradís dels Violins. Bé, la veritat és que Pasompé va pensar en la hurí de les Melodies Dolces.

Ara que ja sabia com parlar amb el seu Stradivàrius, li dolia saber que no podria tornar a l'encreuament de camins. Va pensar que abans, quan encara no havia après com eren les melodies i els refilets, s'havia envalentit com un jovencell i havia baixat de Buguidedal, camina que caminaràs.

Ara, quan es fes vespre, els buguidedalencs l'esperarien cada dia a la plaça del poble perquè, al repeu de la font de Neptú, els portés la música i les melodies més endolcides com les

campanelles que havia escoltat sota la gran bola cristal·lina de la Villette cantant el pas del temps. Però ell enyoraria sempre la noia de les Melodies Dolces.

I es va dir que, en el fons, era un enyorament que el feia sentir també molt feliç. I va tancar la porta de casa seva, entre trist i content, amb una llàgrima als ulls que li va rajar galta avall.

Pasompé, el violinista de secà, quan va passar la balda de la portalada de la seva isba, es va adonar que el rajolí que li havia relliscat dels seus ullets de vell buguedalenc també s'havia convertit en un rajolí tan ple de dolçor com el del refilet del seu Stradivàrius.

Refugi La Vinyeta

Duesaigües, estiu del 1991

Revisada: estiu del 2014

